

PAP-RADIO-INFO-WELEFONEM-P
RADIO-INFO-WELEFONEM-PAP-R
INFO-WELEFONEM-PAP-RADIO-
INFO-WELEFONEM-PAP-RADIO-
INFO-WELEFONEM-PAP-RADIO-
INFO-WELEFONEM-PAP-RADIO-
INFO-WELEFONEM-PAP-RADIO-
INFO-WELEFONEM-PAP-RADIO-

H. Lange u N. Chruszczowa
Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR, N. S. Chruszczow przyjął w dniu 1 grudnia na Kremlu ministra spraw zagranicznych Norwegii, Halvarda Langego i odbył z nim rozmowę.

Wybór Rumunii
Zgromadzenie Ogólne NZ wybrało w piątek Rumunię nowym niestałym członkiem Rady Bezpieczeństwa na miejsce zwalniane 31 grudnia br. przez Turcję.

Mieński u Roska
Ambasador ZSRR w Waszyngtonie Michał Mieński spotkał się w piątek z sekretarzem stanu USA Roskiem i — jak podaje agencja Reutersa — wręczył mu tekst nowych propozycji radzieckich w sprawie zakazu prób z bronią jądrową.

Polak na Biegunie Pld.
17 listopada o godz. 17 czasu lokalnego pierwszy Polak postawił nogę na Biegunie Południowym. Był nim Czesław Nowicki, redaktor miesięcznika „Problemy” i współpracownik Polskiego Radia.

Pomoc PCK
W odpowiedzi na apel Ligi czerwonych krzyży o pomoc międzynarodową dla ludności Somali dotkniętej straszliwą klęską powodzi, 1 bm. PCK wysłał samolotem PLL „Lot” dar w postaci 320 kg leków, głównie antybiotyków i witamin.

Uwaga — ludobójstwo!

Rasistowska histeria w Oranie

Przedstawiciel Algierii w Lidze Arabskiej, El Medani złożył zastępcy sekretarza generalnego Ligi Nofalowi dokładne sprawozdanie ze zbrodni popełnionych przez kolonialistów francuskich w Algierze i Oranie na algierskiej ludności cywilnej. Na podstawie tego sprawozdania Nofal wysłał telegram do sekretarza generalnego Ligi — Hassouny, do Nowego Jorku w którym podkreśla, że akcja ultrasów „nosi wszystkie znamiona ludobójstwa”.

Telegram wzywa wszystkie delegacje krajów arabskich w ONZ, by spotkały się w trybie doraźnym dla omówienia kroków, jakie należy podjąć natychmiast w celu zahamowania masowych mordów popełnianych przez ultrasów i obrony życia ludności algierskiej.

Paryski korespondent PAP, red. Jan Gerhard przekazuje

Pożegnanie delegatów na V Kongres ŚFZZ

Wczoraj w siedzibie Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych w Poznaniu odbyło się spotkanie, na którym aktywni związkowcy i prezydium WKZZ żegnali delegatów Wielkopolski na V Kongres Światowej Federacji Związków Zawodowych. Jak wiadomo Kongres obradować będzie w Moskwie w dniach 4—16 grudnia. Delegaci: Kazimierz Kosmowski — przewodniczący Rady Przedsiębiorstwa Zakładów HCP oraz Władysław Murkowski — st. oborowy PGR Kłobnowice pow. Leszno, przeleci z rak przewodniczącego WKZZ Maksymiliana Bartza album — meldunek dla V Kongresu ŚFZZ.

Wielkopolscy związkowcy mogą poszczycić się szeregiem sukcesów związanych z Kongresem. M.in. 1659 zakładów wielkopolskich podjęło zobowiązania produkcyjne na czesie V Kongresu. Znaczna część zobowiązań dotyczy oszczędności materiałów i surowców (np. ok. 203 ton stali, i przeszło 5 tys. ton węgla) oraz obniżki kosztów własnych. 459 zakładów zobowiązało się wykonać plany I-szego roku pięcioletki przed terminem, a 49 dodatkowo podjęło produkcję eksportową. (hwl)

Jutro spotkanie aktywów związkowego

4 grudnia rozpoczyna w Moskwie swe obrady V Światowy Kongres Związków Zawodowych. Z tej okazji, w niedzielę o godz. 11 odbędzie się w auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu spotkanie aktywów związkowego zorganizowane przez poznańską WKZZ. W programie: przemówienie o okolicznościach i ciekawa część artystyczna.

WIELKOPOLSKI

Rok XVII
Wydanie A

Poznań
sobota, 2 grudnia 1961

Cena 50 gr
Nr 285 (5546)

Sejmowe exposé min. J. Albrechta

Trzy nowe ustawy • Komisje resortowe przystępują do pracy

Na plenarnym posiedzeniu Sejmu, które odbyło się w dniu 1 bm. przedstawione zostały Izbie w pierwszym czytaniu projekty uchwały o Narodowym Planie Gospodarczym na 1962 rok, ustawy budżetowej na rok przyszły oraz ustawy o Sądzie Najwyższym. Wszystkie te projekty Sejm odesłał do rozpatrzenia odpowiednim komisjom. W toku piątkowych obrad uchwalone zostały trzy ustawy, rozpatrzone już wcześniej przez komisje. Są to: kodeks morski, przepisy wprowadzające kodeks morski oraz ustawa o izbach morskich.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 15, pod przewodnictwem marszałka Czesława Wycecha. Obecni byli członkowie Rady Państwa i członkowie rządu z premierem J. Cyrankiewiczem. Na wstępie obrad posłowie uczcili chwilą ciszy pamięć zmarłego w dniu 4 sierpnia br. pos. Jana Napory — zasłużonego i ofiarnego działacza ludowego, ostatnio wiceprezesa WK ZSL w Katowicach.

Z kolei w imieniu rządu minister finansów Jerzy Albrecht przedstawił projekty przyszłorocznego planu i budżetu państwa (omówienie jego wystąpienia podajemy na str. 2).

Obydwa te projekty zgodnie z decyzją Sejmu przesłane zostały do rozpatrzenia Sejmowej Komisji Planu Gospodarczego Budżetu i Finansów.

W dalszym ciągu obrad sekretarz Rady Państwa Julian Horodecki przedstawił Izbie projekt ustawy o Sądzie Najwyższym.

Sejm postanowił przekazać omawiany projekt do rozpa-

trzenia sejmowej Komisji Wymiaru Sprawiedliwości.

W dalszym ciągu obrad pos. Wit Drapich (PZPR) w imieniu Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi przedstawił rządowy projekt ustawy — kodeks morski oraz przepisy wprowadzające do tego kodeksu.

Następnie pos. J. Pohorski (SD) w imieniu tej samej Komisji przedstawił projekt ustawy o izbach morskich.

W łącznej dyskusji nad wszystkimi trzema projektami ustaw zabierali głos pos. pos. Ryszard Pospieszynski (PZPR), Remigiusz Bierzanek (bezp.) Józef Baron (ZSL) i Andrzej Benesz (SD). Wypowiedzieli się oni za projektami, wskazując na szczególność i znaczenie nowego kodeksu dla dalszego rozwoju gospodarki morskiej.

Wszystkie ustawy uchwalone zostały przez Sejm jednomyślnie.

Tym samym porządek obrad został wyczerpany. Plenarna debata budżetowa przeprowadzona będzie przez Sejm w dniach od 20 do 22 grudnia. W okresie poprzedzającym te daty bardzo intensywnie pracować będą komisje sejmowe, które odbędą kilkadziesiąt posiedzeń po to, by gruntownie przeanalizować poszczególne działy budżetu i planu. (PAP)

Do Górników Wielkopolski

Z okazji „Dnia Górnika” Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Poznaniu wyraża wszystkim górnikom, technikom i inżynierom pracującym w wielkopolskim górnictwie serdeczne podziękowanie i gratulacje za dotychczasowe osiągnięcia produkcyjne, za trud i ofiarność w realizacji zadań pierwszego roku planu 5-letniego.

Partia wysoko ceni Waszą odpowiedzialną pracę, która przyczynia się do rozwoju i umacniania potencjału gospodarczego naszej Ojczyzny.

Tegoroczny „Dzień Górnika” obchodzimy uroczystość w historycznym okresie, w którym naród radziecki, realizując uchwały XXII Zjazdu KPZR — przysąpił do rozwiniętej budowy społeczeństwa komunistycznego.

Ma to wielkie znaczenie dla wszystkich państw budujących socjalizm, dla międzynarodowego ruchu robotniczego i komunistycznego oraz dla zabezpieczenia pokoju w świecie.

Wasze święto obchodzimy w okresie pomyślnego dla kraju realizowania zadań roku 1961, który charakteryzuje się wszechstronnymi osiągnięciami we wszystkich dziedzinach naszej gospodarki narodowej.

Nowe, dynamicznie rozwijające się wielkopolskie ośrodki górnictwa, węgla brunatnego w rejonie konińsko-lureckim, soli w Kłodawie i Wapnie zmieniają strukturę gospodarczą Wielkopolski oraz zwiększają rangę naszego województwa w gospodarce narodowej.

Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Poznaniu jest głęboko przekonany, że wielkopolscy górnicy, technicy i inżynierowie zatrudnieni w górnictwie wcielając w życie uchwały IX Plenum KC PZPR, nie będą szczędzili dalszych wysiłków w pracy nad rozwojem górnictwa w Wielkopolsce, dostarczając narodowi coraz to większych ilości węgla i soli.

W dniu Waszego święta życzymy Wam dalszych sukcesów w pracy zawodowej i społecznej. Jednocześnie życzymy Wam i Waszym rodzinom dużo szczęścia i radości w życiu osobistym.

Komitet Wojewódzki
Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
w Poznaniu

* * *

Z okazji „Dnia Górnika” — wszystkim górnikom Konina, Adamowa, Kłodawy i Wapna najserdeczniejsze pozdrowienia i życzenia dalszych sukcesów oraz pomyślności w życiu osobistym — przesyła

Prezydium
Wojewódzkiej Rady Narodowej
w Poznaniu

Do Górników i Hutników

W dniu Waszego Święta, tradycyjnej „Barburki” przesyłamy Wam w imieniu związków naszego województwa serdeczne pozdrowienia i gorące życzenia dalszych sukcesów w pracy oraz pomyślności osobistej.

Pozdrawiamy serdecznie Przedowników Pracy, Racjonalizatorów i Nowatorów Produkcji, członków Brygad Pracy Socjalistycznej.

Wyrażamy Wam słowa uznania za Wasz trud i duże osiągnięcia produkcyjne.

Święto Wasze zbiega się z V Światowym Kongresem Związków Zawodowych. Niech praca Wasza stanowi cenny wkład do jego obrad. Mieście świadomości tego, że Wasz trud codzienny wzmacnia połączony głos światowej klasy robotniczej, walczącej o pokój i postęp społeczny.

Wojewódzka Komisja Związków Zawodowych
w Poznaniu

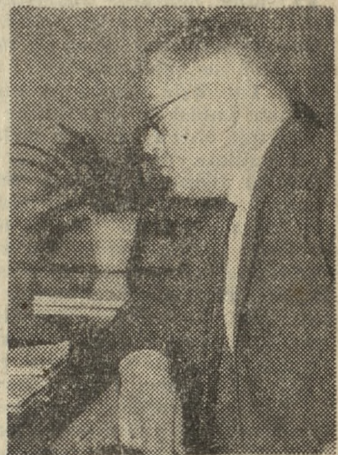
PIĄTY SEJMIK MŁODYCH POETÓW

Na zdjęciu obok: redaktor naczelny „Głosu Wielkopolskiego” Lesław Tokarski (z prawej) wręcza dyplom oraz nagrodę naszej redakcji Jerzemu Kwiatkowskiemu z Krakowa za całokształt osiągnięć krytycznych w dziedzinie poezji w ciągu ostatniego 5-lecia.

Przed rozpoczęciem obrad odbyła się część oficjalna V Festiwalu Młodej Poezji. Jednym z punktów tej części było wręczenie nagród. Główną nagrodę Poznańskiego Listopada Poetyckiego za najciekawszy debiut w roku otrzymał z rąk członka jury — Stanisława Czernika (z lewej) Czesław Kuriata — młody poeta z Koszalina.

Fot. (3) — K. Przychodzki

Podstawą do dyskusji stał się referat na temat młodej poezji polskiej, wygłoszony przez znanego krytyka Ryszarda Matuszewskiego.

zarówno wybitniejszych indywidualności, jak też poszczególnych ośrodków w kraju. Dyskusja nad tym ciekawym referatem koncentrowała się głównie wokół spraw warsztatowych.

Wieczorem uczestnicy festiwalu spotkali się w Domu Drukarza, na przedstawieniu „Kenduktu”, które przygotował gościnnie zespół teatru zielonogórskiego. Dziś — dalszy ciąg dyskusji.

Z uwagi na zmiany uzupełniające naszą wczorajszą informację o spotkaniach młodych poetów z publicznością poznańską. Wieczór autorski, poza zapowiedzianymi, odbędzie się dziś o godz. 18: w Klubie Plastyków (pl. Wolności), w Kawiarni Młodzieżowej (ul. Nowowiejskiego) w Zakładach „Komuny Paryskiej” (ul. Kraszewskiego) oraz w klubie SARPU (także o godz. 18-tej). Natomiast o godz. 20.30 w klubie MPiK odbędzie się „wieczór jednego wiersza”. Wstęp wolny. (b)

Podziękowanie

Zarząd Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Poznaniu składa gorące podziękowania:

Komitetowi Wojewódzkiemu i Komitetowi Miejskiemu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Wojewódzkiemu Komitetowi Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwu Demokratycznemu, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej i Rady Narodowej m. Poznania, Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych, Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego, Wydziałowi Kultury Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, Prasie, Dyrektorowi Polskiego Radia, Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, Komitetowi Wojewódzkiemu Związku Młodzieży Socjalistycznej i Związku Młodzieży Wiejskiej, Komendzie Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego, młodzieży szkolnej, wszystkim organizacjom i instytucjom społecznym oraz zakładom pracy miasta i województwa poznańskiego, za pomoc materialną oraz za serdeczne pozdrowienia, życzenia i wyrazy uznania przesłane z okazji Dnia Nauczyciela i 40-lecia działalności Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Wielkopolsce.

W Genewie — przerwa

W dniu wczorajszym szefowie delegacji amerykańskiej i brytyjskiej na genewską konferencję w sprawie zakazu doświadczeń nuklearnych, udali się do Waszyngtonu i Londynu, w celu przeprowadzenia konsultacji ze swoimi rządami.

Następne posiedzenie konferencji odbędzie się 5 grudnia. (PAP)

Dominikanie zagrają juntą wojskową

Jak donoszą agencje zachodnie, decyzja utworzenia junty w Dominikanie, która ma objąć władzę w kraju, oznacza, iż prezydent Balaguer zgodził się na ingerencję sił zbrojnych w obecnym kryzysie politycznym. (PAP)

Pracowity Instytut na nowym etapie

W alne Zebranie Instytutu Zachodniego, odbyte w dniu 24 listopada br., otwiera nowy okres działalności IZ. Obecny dyrektor, prof. dr Michał Szaniewicz, jest czwartym z kolei po profesorach: Z. Wojciechowskim, K. Piwarskim i G. Labudzie kierownikiem Instytutu Zachodniego. Każdy z nich wniósł do pracy inne cenne wartości, które pozwoliły osiągnąć obecny poziom badawczy i zdobyć uznanie w świecie naukowym u nas i za granicą. Ogólnopolski Komitet Frontu Jedności Narodu, doceniając zasługi IZ w zakresie badań nad stosunkami polsko-niemieckimi, przyznał mu w bieżącym roku „Medal Grunwaldu”.

Prof. Labuda przekazał swemu następcy 10 dobrze rozbudowanych sekcji, dobrze rozbudowane zaplecze archiwalne, naukowo-techniczne i wydawnicze oraz zasobną bibliotekę. Na czoło tematyki wysuwa się problematyka niemiecka, jako zagadnienie kompleksowe, zwłaszcza zaś powiązania jej ze sprawami polskimi.

W literaturze niemieckojęzycznej dawał się odczuwać brak monografii o współczesnych Niemczech. Wysiłkiem zespołowym IZ opracowano już monografię NRD, która weszła obecnie w stadium korektorskie. Część druga, dotycząca NRF jest już tak zaawansowana, że prace redakcyjne rozpoczyna się z początkiem 1962 roku. Ściśle wiąże się z tym inna monografia, dotycząca problemów Polski w traktacie wersalskim. W tokach poszczególnych sekcji znajduje się już sporo prac czekających na druk, jak na przykład monografia Hakiaty prof. W. Jakóbczyka, prof. K. Kolańczyka „Plany reformy szkolnictwa wyższego w NRF” i inne.

Przesunięcie punktu ciężkości na problematykę niemiecką nie oznacza wcale zapowiedzi zaniedbania spraw ziem zachodnich. I w tej dziedzinie czeka na publikację szereg cennych prac naukowców poznańskich. Wydaje się bardzo ważną zapowiedź włączenia do pracy Instytutu regionalnych badań prowadzonych przez naukowców w województwach północno-zachodnich. Ściśle z tym wiąże się pomoc naukowa IZ okazana przy powstaniu w bież. roku odrębnego Instytutu Zachodniopomorskiego w Szczecinie, opieka nad Studium Pomorza Zachodniego w Koszalinie oraz zamiar powołania do życia stacji naukowej IZ w Zielonej Górze. Promieniowanie kulturalne Poznania trwa więc nieprzerwanie.

Naukowcy z Instytutu Zachodniego, to ludzie nie siedzący tylko przy biurku. Widzimy ich udział w licznych sesjach naukowych, w zjazdach i kontaktach z gośćmi zagranicznymi, którzy coraz częściej odwiedzają Instytut Zachodni. W bieżącym roku wizytowali Instytut goście z ZSRR, NRD, NRF, Czechosłowacji, Francji, Chin Ludowych, Anglii i USA. Oczekiwane są w przyszłym roku liczniejsze niż dotychczas wyjazdy pracowników naukowych za granicę. Periodyki naukowe, jak „Kwartalnik Historyczny”, „Wojskowy Przegląd Historyczny” i wiele innych publikują często prace naukowców z Instytutu, nie mówiąc już o własnym „Przeglądzie Zachodnim”. Przez czasopismo „Polish Western Affairs” publikacje nasze docierają na Zachód.

W roku przyszłym IZ otrzyma status prawny w ramach Polskiej Akademii Nauk, co pozwoli na dalsze rozwinięcie jego sekcji i agend.

FRANCISZEK HRYNIEWICZ

Projekt Narodowego Planu Gospodarczego i budżetu państwa na 1962 r.

Streszczenie exposé ministra finansów Jerzego Albrechta w Sejmie

Przedstawiając w imieniu rządu projekt Narodowego Planu Gospodarczego i budżetu państwa na 1962 rok minister finansów — Jerzy Albrecht podkreślił na wstępie, że punktem wyjścia są pomyślnie, a w niektórych dziedzinach — bardzo pomyślnie rezultaty gospodarcze roku bieżącego.

Przy wykonywaniu tegorocznych zadań nie brak było jednak słabych stron. Po pierwsze — mimo dużej dynamiki handlu zagranicznego i wyjscia z eksportem na nowe rynki światowe przekroczony został plan importu z obszaru kapitalistycznego, w związku z czym nie osłabło napięcie naszego bilansu płatniczego. Po drugie — wystąpiły pewne nieprawidłowości i odchylenia w sferze podziału dochodu narodowego, dotyczące kształtowania się funduszu płac i dochodów pieniężnych wsi.

Ogólnie korzystny przebieg procesów gospodarczych był w br. czynnikiem pomyślnego przebiegu wykonania budżetu.

Przekroczenie planu wzrostu dochodu narodowego umożliwiło dodatkowe zwiększenie zarówno spożycia jak i akumulacji. Dokonaliśmy regulacji płac w wysokości ok. 1 mld zł w skali rocznej. W br. utrzymana została równowaga rynkowa, choć zapasy towarów w handlu będą niższe niż przewidywano. W sumie zamakamy rok bież. w warunkach pełnej równowagi finansowej i z pewnymi rezerwami w zakresie surowców i maszyn.

W roku przyszłym:

1 mamy osiągnąć dalszy poważny wzrost produkcji przemysłowej, przy czym plan nie wydaje się być napięty i istnieją szanse jego przekroczenia;

2 produkcja roślinna ma w zasadzie osiągnąć wysoki tegoroczny poziom, a równocześnie zakładamy dalszy wzrost produkcji hodowlanej;

3 mamy poważnie zwiększyć nakłady inwestycyjne w przemyśle i rolnictwie;

4 w handlu zagranicznym mamy zrealizować nowe zadania jakościowe: uzyskać dodatnie saldo obrotów towarowych i usługowych z obszarem kapitalistycznym, rozszerzyć znacznie stosunki z krajami socjalistycznymi i odciążyć nasz bilans płatniczy;

5 zakładamy dalszy wzrost Konsumpcji indywidualnej i zbiorowej dla podniesienia poziomu życia społeczeństwa, przy czym dążyć musimy do bardziej niż w tym roku planowego podziału dochodu narodowego między wieś i miasto oraz bardziej prawidłowego jego podziału poprzez płace między poszczególne grupy zatrudnionych.

Min. Albrecht przytoczył szereg liczb ilustrujących planowany na rok przyszły rozwój naszej gospodarki. Planuje się, że wartość produkcji globalnej przemysłu społecznego wyniesie prawie 580 mld zł, a więc będzie wyższa o ponad 16 mld zł od poziomu ustalonego na rok przyszły w planie 5-letnim. Oznacza to, około 20-procentowy wzrost w stosunku do 1960 r.

Przyszłoroczny budżet zgodnie z przedłożonym projektem zamkamy się po stronie dochodów kwotą 248,8 mld zł, a po stronie wydatków — 245,2 mld zł. Wykazuje więc nadwyżkę dochodów nad wydatkami w wysokości 3,6 mld zł. Wzrost dochodów w stosunku do przewidywanego wykonania budżetu br. wynosi 5,3 proc. a wzrost wydatków — 5,3 proc.

Przyszłoroczny budżet charakteryzuje się przede wszystkim tym, że:

po pierwsze — 55 proc. wydatków przeznaczają się na cele gospodarcze i zabezpieczenie wzrostu produkcji oraz finansowanie inwestycji,

po drugie — zabezpiecza on dalszy wzrost urządzeń oświatowo-kulturalnych i świadczeń socjalnych na rzecz ludności,

po trzecie — uwzględni przypadające na 1962 r. spłaty naszych zobowiązań wobec zagranicy oraz

po czwarte — finansuje zwiększone potrzeby w zakresie obrony narodowej, wydatki te w wysokości 19,5 mld zł będą wyższe o 2,3 mld zł.

INWESTYCJE

Poważny wysiłek podejmujemy na odcinku inwestycji. Z ogólnej sumy nakładów 118 mld zł (wzrost o 9,5 proc. w porównaniu z br.) angażujemy w inwestycjach produkcyjnych 84 mld zł. Główny kierunek tych inwestycji to rozszerzenie bazy surowcowo-energetycznej i przetwórstwa. Wzrost inwestycji będzie większy od wzrostu dochodu narodowego do podziału, a udział inwestycji netto w dochodzie narodowym wzrośnie z 18,4 proc. w br. do 19,4 proc. w 1962 r.

ROLNICTWO

Wyniki rolnictwa osiągnięte w br. stwarzają możliwości postawienia nieco śmielszych zadań niż wynikałoby to z założeń Planu 5-letniego. Dla zabezpieczenia wykonania tych zadań przewidujemy zwiększoną pomoc produkcyjną i finansową państwa dla rolnictwa. Rolnictwo otrzyma o 9,4 proc. środków finansowych więcej niż w br. tj. ponad 23 mld zł, w tym z budżetu blisko 13 mld zł.

BUDOWNICTWO

Mówiąc o gospodarce mieszkaniowej i komunalnej w roku przyszłym min. Albrecht oświadczył, że na budowę nowych mieszkań nakłady wyniosą ponad 20 mld zł, z czego na budownictwo miejskie przypada 17 mld zł. Dzięki temu uzyskamy 114 tys. mieszkań, tj. 334 tys. izb.

Pomoc kredytowa państwa dla budownictwa spółdzielczego i indywidualnego osiągnie 3,1 mld zł z czego na spółdzielczość mieszkaniową przy-

pada 2,7 mld zł. Równocześnie na utrzymanie i remont domów wyda się 2,7 mld zł, tj. o ponad 8 proc. więcej niż w br. Projekt budżetu zakłada dalszy rozwój urządzeń gospodarki komunalnej, ale mimo wyraźnego postępu wiele spraw nie rozwiąże się tutaj jeszcze całkowicie, dotyczy to głównie komunikacji miejskiej.

OŚWIATA I KULTURA

Wydatki państwa na cele oświatowo-kulturalne i socjalne mają stałą tendencję wzrostu. Wzrost wydatków na oświatę i wychowanie, które wyniosą ponad 16 mld zł z zabezpieczenia realizację obowiązku powszechnego nauczania w szkołach podstawowych i dające możliwości dalszego kształcenia się szybko wzrastającej liczbie absolwentów tych szkół. Rozszerzenie politechnizacji nauczania wymagać będzie w latach 1962—1965 dodatkowych wydatków rzędu 1 mld zł. Z tej sumy na rok przyszły przewiduje się ponad 200 mln zł.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

Wydatki na kulturę i sztukę wyniosą 2,5 mld zł, tj. o 4,5 proc. więcej niż w br. Na kulturę fizyczną, wczasy pracownicze i turystykę wydamy prawie 1 mld zł, a ponadto na cele sportu i turystyki ponad 400 mln zł z funduszy pozabudżetowych.

Na szkolnictwo wyższe wydamy w roku przyszłym ponad 3 mld zł, tj. ponad 12 proc. więcej niż w br. Poważnie wzrośnie liczba stypendiów fundowanych, a ich udział w ogólnej liczbie stypendiów zwiększy się z 29 do 43 proc. Wydatki na naukę wzrastają w budżecie o ok. 13 proc. i wyniosą 2,2 mld zł. Wszystkie środki jakie państwo przeznacza na badania naukowe w roku przyszłym szacuje się na ok. 4,7 mld zł.

ZDROWIE

Na ochronę zdrowia przeznaczamy w roku przyszłym 15,7 mld zł. Planowany wzrost wydatków o ponad 5 proc., zabezpiecza m. in. wzrost liczby łóżek szpitalnych o ponad 5 tys. i uruchomienie w lecznictwie otwartym 230 nowych przychodni. Zwraca uwagę rozwój przemysłowej służby zdrowia oraz rozwój służby zdrowia na wsi. Liczba przychodni przy zakładach pracy przekroczy 2,5 tys. Na wsi powstanie 127 ośrodków zdrowia i szereg spółdzielni lekarskich.

Min. Albrecht omówił również budżety rad narodowych stanowiących integralną część składową budżetu państwa. Budżety te zamkną się w roku przyszłym kwotą 61,1 mld zł przy czym wzrośnie ich udział w całym budżecie państwa. W roku przyszłym rady narodowe mają przejąć finansowanie żłobków i przedszkoli prowadzonych przez przedsiębiorstwa zarządzane centralnie. Równocześnie przekaże się eksperymentalnie radom gromadzkim w 10 powiatach wymiar podatków gruntowego. Rozszerzone też zostaną uprawnienia rad w zakresie realizacji polityki podatkowej. W roku przyszłym rady narodowe mają przejąć finansowanie żłobków i przedszkoli prowadzonych przez przedsiębiorstwa zarządzane centralnie. Równocześnie przekaże się eksperymentalnie radom gromadzkim w 10 powiatach wymiar podatków gruntowego.

(hwl)

Plan i budżet na rok przyszły zakłada równowagę między dochodami pieniężnymi ludności a podażą towarów i usług. Chodzi jednak o to, aby założenie równowagi utrzymać w pełni w toku realizacji planu. (PAP)

KP USA postawiona w stan oskarżenia

W piątek federalny sąd przy śledztwie postawił w stan oskarżenia komunistyczną partię USA pod zarzutem niezarejestrowania się w departamencie sprawiedliwości w charakterze „agenta obcego mocarstwa”. Termin tej rejestracji upłynął 20 listopada; 30 listopada minął termin rejestracji dla przywódców KP USA.

Zarządzenie o rejestracji wydał departament sprawiedliwości USA na mocy reakcyjnej ustawy McCarrana. Akcja departamentu zmierza do delegalizacji KP USA.

KP USA oznajmiła oficjalnie, że nie podporządkuje się zarządzeniu o rejestracji ze względów zasadniczych — nie uważa się bowiem za żadnego „agenta obcego mocarstwa”, lecz za normalną partię polityczną głoszącą określone poglądy.

Ustawa o rejestracji przewiduje za każdy dzień zwłoki w jej wypełnieniu 10 tys. dolarów grzywny (dla partii) oraz 5 lat więzienia (dla jej działaczy). (PAP)

Węgierscy goście w KM ZMS

W ubiegły piątek kierownictwo poznańskiej organizacji ZMS-owskiej spotkało się z sekretarzem ambasady Węgierskiej Republiki Ludowej Ferencem Varga oraz dyrektorem Węgierskiego Instytutu Kultury Mieczysławem We-wińskim. Prowadzone w przyjaznym nastroju rozmowy dotyczyły możliwości podjęcia szerszej współpracy kulturalnej m. in. wymiany młodzieżowych zespołów amatorskich, organizowania wspólnym wysiłkiem imprez, propagujących osiągnięcia kulturalne WRL. Ponadto omawiano życie i problemy młodzieży węgierskiej.

Adenauer patronem odwetowej geografii

Ambasada NRF w Londynie rozstała książkę o objętości ponad 900 stron pt. „Germany Reports”, napisaną w języku angielskim i zaopatrzoną wstępem p. Adenauera. Zawiera ona zarówno przedwojenne, jak i powojenne mapy Niemiec, przy czym na mapie zasadniczej przedwojennej granica polsko-niemiecka jest oznaczona tak, jak granice państwowe. Polskie ziemie zachodnie są zabarwione innym kolorem i oddzielone od NRD białą linią, która przebiega również między NRD a NRF. (PAP)

port-sport

Koszykówka I liga

Śląsk — GKS Wybrzeże 68:58 (28:34).

AZS AWF — Legia (W-wa) 80:71 (45:38).

AZS (Toruń) — Gwardia (Wr.) 76:72.

Ligi ośrodkowe na półmetku

Na zakończenie rozgrywek mistrzowskich pierwszej rundy ligi ośrodkowej koszykarze poznańskich kibice będą oglądać w sobotę i niedzielę aż 8 spotkań. Wspotki cztery zespoły: AZS, Lech II, Olimpia i Warta grają w swoich salach, goszcząc AZS, Sieję i Śląsk II z Wrocławia oraz Ostrowię.

Dobra forma, jaką wykazują od początku rozgrywek koszykarze AZS-u predestynuje ten zespół prawie na pewnego kandydata do pierwszego miejsca na półmetku.

Pozostałe dwa poznańskie zespoły Lech II i Warta będą miały trudniejszą przeprawę, ale wydaje się, że i one powinny zdobyć po cztery punkty mistrzowskie. Nie wiemy kogo z drugiego zespołu trener Haglauer zabierze do Krakowa, ale nawet wtedy pokonanie Pogoni i Polonii leży w granicach możliwości tego młodego i ambitnego zespołu.

W lidze ośrodkowej koszykarzy sytuacja wydaje się być jasna. Przewaga akademickich wrocławskich jest zdecydowana. Zespoły poznańskie grają na ogół słabo, a zwłaszcza AZS, z którym wiązaliśmy większe nadzieje w tegorocznych rozgrywkach.

M. St.

Remis Śląska II

W rewanżowym spotkaniu bokserskim, zespół Śląska II zremisował z reprezentacją Magdeburga — 10:10.

Turniej wszechwag o puchar Poz. KKFIT

Trzeci rok z rzędu organizuje Pozn. Okręg. Zw. Zapasniczy turniej wszechwag.

Pierwszym zdobywcą tytułu mistrza wszechwag był Chyry z Floty, a rok temu wywalczył go SOSNOWSKI z Legii Warszawa. Do turnieju zgłosili się zawodnicy z Floty, ŁKS Łódź i z poznańskich klubów.

Pierwsze walki rozpoczyna się dziś o godz. 18.00 w sali Energetyka, ul. Świerczewskiego. W niedzielę o godz. 9.00 odbędzie się przedmecz juniorów LZS Sulmierzyce — KKS Lech — po czym o godz. 10.00 dalszy ciąg turnieju wszechwag.

Kto gdzie?

SOBOTA, 2 GRUDNIA

Godz. 10.00 — Turniej piłki ręcznej mężczyzn, drużyn akademickich. Sala ul. Marcelesińska.

Godz. 17.00 — Olimpia Poznań — Polonia Leszno. Mecz koszykarzy o mistrz. ligi ośrodkowej. Sala ul. Matejki.

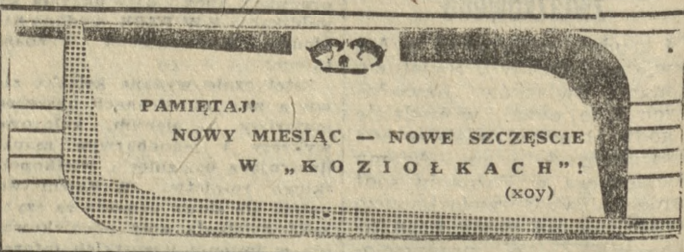
Godz. 18.00 — Turniej zapasniczy wszechwag. Hala „Energetyka” przy ul. Grunwaldzkiej 1. Wejście od ul. Świerczewskiego.

Blask — Warta. Tenis stołowy o mistrz. ligi wojewódzkiej. Świetlica Zakładów Tuszczowych w Starolecie. Pocztowiec — Budowlani. O mistrz. ligi tenisa stołowego. Świetlica Peczowca przy Moście Rocha.

Godz. 19.00 — AZS P-n — Ostrowia. Mecz koszykarzy o mistrz. ligi ośrodkowej. Sala ul. Nowowiejskiej 26.

Lech II — Pogoń Wschowa. Mecz koszykarzy o mistrz. ligi ośrodkowej. Sala przy ul. Matejki.

Godz. 20.30 — Warta P-n — Śląsk II Wrocław. Mecz koszykarzy o mistrz. ligi ośrodkowej. Sala przy ul. Marcelesińskiej.

Wielkopolska
Barburka

Szczęście za bramą

Nie miał szczęścia właściciel skrawka ziemi opodal kolorowej bramy „Adamowa”. Szczęście sąsiadów wytoczyła bowiem granica kopalni. Wchłonięła ich piaszczyste działki, dając im w zamian pieniądze i pomoc w osiedleniu się w gnieźnieńskiej ziemi.

Kiedy tu przyszli pierwsi burzyciele starych domów, tradycyjnie wiejskiego życia i czasu liczonego okresem wiosny lub jesieni, sąsiad przyszłej kopalni węgla brunatnego cieszył się zapewne, że pozostawia go w spokoju, on będzie na swoim. Dziś czeka niecierpliwie, kiedy przyjdzie pora na porządkowanie terenów przyległych do „Adamowa”, gdy szczęście turkowskiej ziemi wyjdzie poza kolorowe bramy odkrywk. Kontrast chałupy krytej słomą, z białymi budyn-

kami administracji, budzi w nim pewnie respekt i podziw. Ten sam kontrast wywołuje u nieproszonych burzycieli turkowskiej strzechy dumę z dotychczasowego dzieła i zarazem sentyment do zamieszkałych jeszcze domków Baby Jagi, które stały się nagle mu zalewnymi zabytkami.

Od czasu, kiedy na polne drogi Warenki wjechały pierwsze samochody ze sprzętem i budulcem, by przecierać szlak dla przyszłej inwestycji, od tego momentu minęły trzy wiosny. Co mówię... Trzydzieści miesięcy. Nikt już przecież w okolicach nie mierzy czasu porami roku. Sprawili to ów węgiel, którego nikt jeszcze w Turku nie widział na własne oczy, choć daje już o sobie znać z daleka widokiem placu budowy. Sprawili to także prace inżynierów i techników „Adamowa”, której mierzniakiem jest dzień roboczy i plan miesięczny.

Dzięki brunatnemu bogac-

twu w okolicach Turka zaczęły chodzić zegary.

Tykanie turkowskich budzi ków wtóruje warkot maszyn z placu montażowego i obnażonej odkrywk. Tutaj, w wielkim suchym doku „Adamowa” rodzą się maszyny podobne z wyglądu i ciężaru do przedpotopowych stworów. Zastąpią one w kopalni kilka milionów ręcznych łopat. To tu właśnie, w owej dziwnej słoczki kopalnianych dinozaurów, przebiega dziś główny front budowy — montaż kroczących koparek, żarłocznie chłonących 1200 ton ziemi na godzinę, kroczących zwałowarek, o sylwetce krawężnika i wartości kilku naraz inwestycji powiatowego miasta Turka. Kłósy te montują ludzie w granatowych fufajkach.

Dziwne wprost, ile różnych odczuć wzbudziły te watawne kurtki. Pierwsza niechęć wobec umundurowanych przybyszów, ustąpiła miejsca niepokojowi i obawie o przyszłość. Ludzie w fufajkach na trafilu na twardego gruntu oporu wobec stanu zagrożenia dotychczasowemu życiu. Nim przystąpili do pierwszych prac ziemnych, musieli podważyć pierwszy kamień w osiadłości gospodarzy. Dopiero za tym pierwszym, przekonaniem, poczęli powoli ustępować inni.

Dziś — grunt jest tu miękki, ulepny niemal jak glina. Sąsiad zza kolorowej bramy czeka już na swą kolej niecierpliwie. Wiejski chłopak, znający przedtem technikę z ojcowskiego pług, poszedł „na robotę” do kopalni, urzeczony romantyzmem turkowskich perspektyw, czy też wielkością montowanych maszyn. Teraz człowiek w watawnej kurtce jest mu towarzyszem, nauczycielem, przyjacielem nawet. Fufajki znaczyły bowiem do samego dna wodę tamtejszego ustalego życia.

Nie przesadzajmy. I dziś jeszcze ujrzy się czasem nieufne spojrzenie osiadłego mieszkańca wobec pracowników „Adamowa”. Czy jest to żal za straconą przeszłością, z której nawet nazwa wsi Warenka zmieniła się w nazwę odkrywki? Czy to niechęć do obcych, bo przybyli tu zaledwie przed trzema laty? A może podświadoma zazdrość o umiejętności, o bogactwo sił, środków i form życia, jakimi dysponują ludzie z kopalni?

Nie ma się co dziwić. Kapitał włożony w turkowską in-

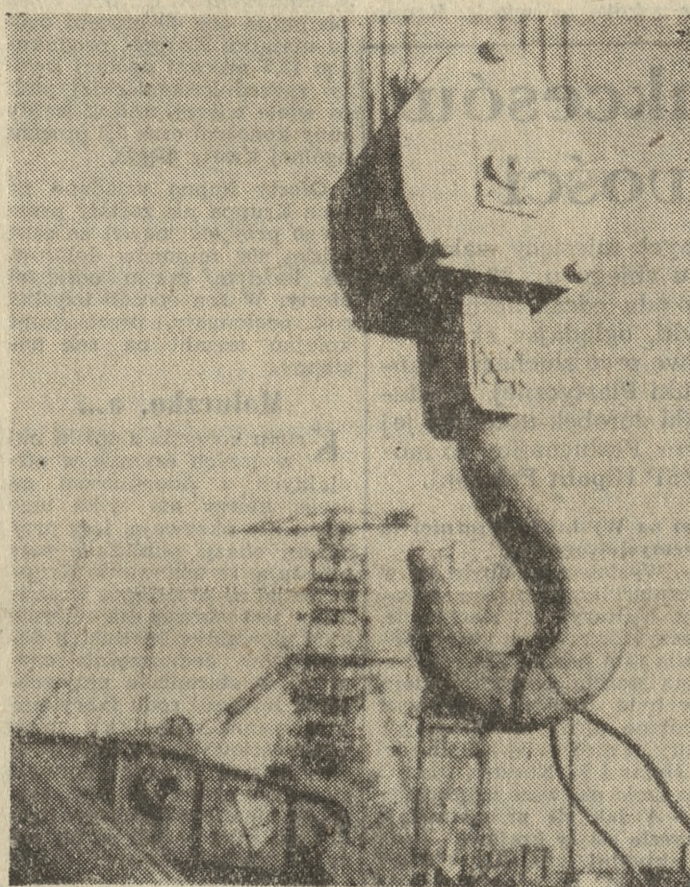
Pierwsze procenty
Adamowa

westycję dopiero zaczyna procentować. Większe odsetki w węglu zacznie on dawać za rok, kiedy po wielokilometrycznych taśmociągach spłynę do elektrowni pierwsza tona brunatnej energii. To co procentuje już teraz, dopiero zaczyna oddziaływać na przeraźliwie trzeźwą psychikę tuziemców, która opierała się dotychczas polotom fantazji.

Procenty te to na razie pierwsze wielkie maszyny; pierwsi tutejsi fachowcy z technicznej branży, przeszkoleni w kopalni; pierwsze tysiące ton ziemi wydarte z nadkładu, skrywającego turkowską przyszłość; pierwsze mieszkania na nowym osiedlu; nowe sklepy. Dopiero pełny procent od inwestycyjnego i społecznego kapitału „Adamowa” wytworzy nowych ludzi. Na to potrzeba jeszcze lat.

Ale już teraz, w Barburkę wielu ludzi spoza górniczej braci w Turku, obchodzi jej święto. Widzą gdzie szansa regionu. Nie muszą fantazjować, po prostu patrzą na rosnącą kopalnię.

ZBILUT SEK

Symbolika dzisiejszego stanu budowy — montaż kopalnianych maszyn. Fot. — B. Goebel

INNY WYMIAR?

Kłomby jesiennych kwiatów tworzą malowniczy raj. Pałac, spoglądający rzedem wysokich okien, mógłby budzić podziw znawców architektury, gdyby nie jego nazwa. Ona powoduje, że obcy przybysz rozgląda się bacznie po niekończącym — zda się — parku, a dostojna powaga pałacu napawa go szacunkiem graniczącym z lekkiem. Dla ludzi z zewnątrz „Dziekanka” jest bowiem lecznicą co najmniej dziwną. W rzeczywistości zaś to taki sam szpital, jak każdy, a leczone w nim schorzenia ani lepsze ani gorsze od innych. Ale nie uprzedzajmy faktów.

Długi korytarz głównego gmachu „Dziekanki” prowadzi do laboratorium, gabinetów dyrektora i jego zastępcy, studia radiowęzła i pomieszczenia dla administracji. Na piętrze znajduje się sala imprezowa, jakiej nie powstydziłby się Polesów, oraz biblioteka.

Dyrektor szpitala dr Bohdan Szymborski jest na polu uradowany naszą wizytą.

Głęboka troska

Wszystkie sprawy, o których mówi dr Bohdan Szymborski sprowadzają się do głębokiej troski o chorych. Przebywa ich w szpitalu około 1200, a miejsc w stosunku do potrzeb jest wciąż za mało. W Polsce choroby psychiczne traktuje się jako margines stałe wzrastającego tempa współczesnego życia.

Schorzenia te są skrajnie

ukrywane przez chorych i ich najbliższe otoczenie. Ta wstydliwość jest niezdrowa, a jej rezultatem m. in. to, że w dniu odwiedzin przybywa do „Dziekanki” zaledwie kilkanaście osób, pamiętających o swych bliskich.

Dyrektor dr Bohdan Szymborski opowiada, jak to mylnie połączenia telefoniczne z Gnieznem przynoszą mu na drucie okrzyki w rodzaju: „Dziekanka? Jezus Maria! Mało! Znajomi, w tym również lekarze innych specjalności, pytają często lekarzy z „Dziekanki”, czy przypadkiem nie przejęli od swych pacjentów niektórych nienormalności? A przecież raczej taki stosunek zdrowych do chorych psychicznie, można by nazwać nienormalnym.

Zaufanie

Dwupiętrowe pawilony połączone alejami parku, stanowią specjalistyczne oddziały Szpitala. Wszędzie panuje idealna czystość i co ciekawsze — pogoda. Wnętrza są jasne, wesole. Na stołach i stolikach nocnych — kwiaty. Chory siedzą w salach świetlicowych, na werandach lub spacerują w parku oddziałowym.

Tylko w pawilonie dla niespokojnie chorych nastrój jest trochę inny. Chorzy mówią głośno, gestykulują, lub siedzą nieruchomo, pogrążeni w lutanym złością. Dr Bohdan Szymborski i jego zastępca dla spraw lecznictwa — dr Zygmunt Błotnicki obchodzą sale oddziału tak samo spokojnie, jak i poprzednie.

Chorych psychicznie nie wolno się bać. Wyczuja natychmiast i stracić się ich zaufanie — informują lekarze.

Opinię tę potwierdza p. Róża Dudkiewicz, pracująca w „Dziekance” przeszło 30 lat.

Dobroć

W oddziale dziecięcym wita nas z portretu dobra twarz Janusza Korczaka. Jest przerwa w zajęciach szkolnych i dzieci wybiegają na chwilę do parku. Dr Włodzimierz Borak — ordynator tego oddziału ma w twarzy coś z dobroci portretu Korczaka. Dopiero w drodze powrotnej, przeżywając jeszcze raz wizytę w „Dziekance” rozumiem, że dobroć jest w ogóle podświadomym, i na każdym kroku wyczuwalnym elementem atmosfery tego szpitala. Fakt, że na 150 osób personelu sanitarnego szpitala 68 osób pracuje tu przeszło 30 lat — mówi sam za siebie. A są i tacy, którzy pracują przeszło 40 i więcej lat, Pielęgniarki Kaziemierz Renkowiak, Michał Chwiałkowski i Sylwester Tościeski — obchodzili już 50-lecie pracy zawodowej w „Dziekance”. Przywiązanie do zakładu ma źródło w ludzkim, gorącym współczuciu dla chorych, chęci przyjścia im z pomocą. Specyfika choroby sprzyja bowiem nawiązaniu ścisłego kontaktu osobistego pomiędzy chorym a lekarzem i personelem pomocniczym. Powodzenie leczenia często jest od stopnia tego kontaktu zależne.

„Dziekanka” nie zawsze wygląda tak jak dziś. Mówili o tym lekarze. Wiele innowacji zawięzła obecnemu dyrektorowi dr. Bohdanowi Szymborskiemu. Znikły dawne separaty. W nowe kolorowe ściany i sprzęty przybrały wnętrza. Wszędzie dużo gazet, czasopism, kwiatów i książek. Pacjentów szpitala traktuje się tu po prostu jak chorych a nie ludzi innych wymiarów. Szkoda, że „Dziekanki” nie można zwiedzać masowo. Można wtedy zmienić się w stosunek społeczeństwa do tego typu zakładów. Nie ma tam bowiem nic z niezdrowej „dziwności”. Jest tylko zwykłe ludzkie cierpienie, które zmniejszają i leczą ludzie w białych fartuchach.

ZOFIA ANDRZEJEWSKA

Nowa radziecka fala

Zaczął się
od „Czterdziestego pierwszego”

„Główną linią w rozwoju literatury i sztuki jest zacieśnienie więzi z życiem narodu, wierne i wysoce artystyczne odzwierciedlenie bogactwa i różnorodności rzeczywistości socjalistycznej, głębokie i wyraziste odtwarzanie tego, co nowe, prawdziwie komunistyczne i piętnowanie tego, co hamuje marsz społeczeństwa naprzód.”

Program KPZR uchwalony na XXII Zjeździe stawia przed ludźmi sztuki — artystami bardzo ważne i odpowiedzialne zadania w okresie budowania ustroju komunistycznego, ale inspiruje również śmiało twórcze nowatorstwo w artystycznym odtwarzaniu życia. To jest niezmiennie ważne dla twórców filmowych: różnorodność twórczych form, stylów i rodzajów, jest dla rozwoju tej najbardziej masowej sztuki elementem nie zbędnym. Mogliśmy się o tym przekonać po XX Zjeździe KPZR, gdy zrezygnowano z niewłaściwego i mało skutecznego nacisku administracyjnego na kinematografię radziecką. Powstały wtedy dzieła wielkiej klasy, zbierające laury na międzynarodowych festiwalach filmowych.

O renesansie kinematografii radzieckiej świadczy wyniki Międzynarodowych Festiwalu w Cannes. Jak dotychczas festiwal ten cieszy się największą popularnością i uznaniem w świecie filmowym, o nagrody więc niełatwo. A jednak... Począwszy od 1957 r. laureatami zostali cztery filmy radzieckie: „Czterdziesty pierwszy” — reż. G. Czuchraja, „Leśny żurawie” — M. Kałatozowa (Złota Palma), „Ballada o żołnierzu” — G. Czuchraja i „Dama z pieskiem” — J. Chejfic.

Cztery wielkie nagrody w ciągu 4 lat — wydarzenie bez precedensu.

Od kilku lat filmy radzieckie święcą również triumfy na innych międzynarodowych festiwalach filmowych. Oto kilka przykładów: „Dom w którym żyjemy” (reż. J. Segal i L. Kulidzanow) — nagroda za reżyserię i nagroda ONZ w Brukseli w 1958 r., „Opowieści o Leninie” (reż. S. Jutkiewicz) — nagroda za najlepszą kreację męską dla M. Sztraucha na Festiwalu w Karlowych Varach — w 1958 r., „Los człowieka” (reż. S. Bondarczuk) — Grand Prix na Festiwalu w Moskwie — w 1959 r., „Sierioża” (reż. Danielij i Tałankin) — Grand Prix na Festiwalu w Karlowych Varach — w 1960 r., „Cichy Don” (reż. Gierasimowa) — nagroda na Festiwalu w Karlowych Varach i w Brukseli — w 1958 r.

Dobra passa kinematografii radzieckiej trwa.

Zachód mówi o pojawieniu się „radzieckiej nowej fali”. Wyniki tegorocznych międzynarodowych festiwalu są bardzo wymowne: w Moskwie Grand Prix zdobywa nowy film Czuchraja „Czyste niebo”. Ostatni film Segala „Zegnajcie gołębie”, otrzymuje

nagrodę FRIPESCI w Locarno. „Pokój przychodzącemu na świat” — film Ałowa i Naumowa zdobywa „Srebrnego Lwa” na Festiwalu w Wenecji za oryginalność i nowatorstwo w przedstawieniu idei ogólnoludzkiego braterstwa.

Dobra passa kinematografii radzieckiej trwa...

Nowy Program KPZR gwarantuje jej wszechstronny rozwój, swobodę inspiracji. Dla tego można pokusić się o stwierdzenie: nadchodzi znów czas filmu, który będzie kontynuacją namietnej polemiki wokół kluczowych problemów budownictwa komunizmu. Nie oznacza to oczywiście poruszania się w sferze abstrakcji i publicystyki — ośrodkiem zainteresowania filmowców radzieckich jest i nadal będzie człowiek, widziany coraz pełniej, prawdziwie, subtelnie.

EUGENIUSZ LECH

A. STRUGACKI • B. STRUGACKI

zapomniany
eksperyment

— Odjeżdżamy — poinformował Berkut. — Serdeczne dzięki za gościnę.

— Proszę — odpowiedział powoli biolog. — Szczęśliwej drogi.

— Dziękuję. Odpoczęliśmy u was znakomicie. Zupenie jak w uzdrowisku.

Dzik znowu zaryczał, skądś spoza drzew, niby niedźwiedź.

— Wybaccie, ale doprawdy nie możemy was zabierać — powiedział Berkut. — Nie możemy, nie mamy zezwolenia.

— Rozumiem — biolog uśmiechnął się. — Szkoda, oczywiście... Ale nic, przyjdzie kiedyś i na nas kolej.

— Na pewno, po nas również wam każą tam iść.

— Tak, bardzo możliwe. Szczęśliwej drogi. Życzę powodzenia.

— Dziękuję — powtórzył Berkut i uściśnął dłoń biologa.

— Do widzenia, dziękuję — powiedział Polesow. — Po-

staram się zlapać dla was jakiegoś puchacza.

Wpakowali się do czołgu, włącz zainstalował się. Biolog pomachał ręką i odstąpił na skraj szosy. Zwolna uniósł się do góry automatyczny szlaban. Ciężka maszyna drgnęła, zahu-

czała i ruszyła do przodu, pozostawiając w zielsku szerokie koleiny. Biolog przeprowadzał ją oczyma. Oto przeszła pod

zwaloną osiką, zaczęła ją i drzewo, przełamane przez pół,

z trzaskiem runęło w poprzek przesieki, będącej niegdyś autostradą.

3

„Testudo” stał, mocno pochylony, spokojny i nieruchomy. Po szesnastu godzinach huk i zwirowanie trzęsączki, cisza i spokój wydawały się złudzeniem, które każdej chwili może

pierzchnąć. Jak przed tym mieli zaciśnięte zęby i napięte mięśnie, jak przed tym dzwoniło im w uszach. Jednakże ani

Polesow ani Berkut i Iwan Iwanowicz nie zdawali sobie z tego sprawy. W milczeniu patrzyli na przyrządy. Przyrządy bezcel-

— 9 —

Przed dwoma godzinami o północy stacje pelengacyjne podały Polesowowi współrzędne. „Testudo” znajdował się w odległości siedemdziesięciu kilometrów na południo-wschód od epicentrum. O godzinie zero piętnaście Lanfand po raz pierwszy nie nadesłał kolejnego sygnału, łączność została zerwana. O godzinie zero czterdzieści siedem megafon wrzasnął głosem Leminga: „...natychmiast!” O godzinie pierwszej dziesięć lunął rzęsyty deszcz. O godzinie pierwszej osiemnaście zgasił ekran projektoru wysyłającego promienie podczerwone. Polesow pomanipulował przełącznikami, zaklął, włączył reflektory i oparł się głową o zamkniętą ramę peryskopu. O godzinie pierwszej pięćdziesiąt pięć oderwał się od peryskopu, żeby się napić, spojrzał na przyrządy, ryknął i zatrzymał maszynę. Przybory nadal bezcelnie lgały.

Na zewnątrz była czarna wrześniowa noc, lało jak z cebra, lecz wskazówka hygrometru znajdowała się na zerze, termometr zaś wskazywał minus osiem. Wskazówki dozometa biegały jak pijane po skali i wskazywały, że wahania radioaktywności gleby pod gasienicami „Testudo” następują bardzo szybko po sobie i w bardzo szerokich granicach. Zresztą, gdyby sądzić według danych manometrów, czołg znajdował się na dnie zbiornika wodnego na głębokości dwudziestu metrów.

— Przyrządy szeleją — stwierdził raźnie Berkut.

Nikt nie zaprzeczył.

— Jakież wpływy z zewnątrz...

— Chciałbym wiedzieć, jakie — rzekł Polesow, gryząc wargę.

Berkut dobrze widział jego twarz, śniadą, pociągłą, z czerwonym plamką na prawym policzku.

— Tak, to by nam ogromnie pomogło! — westchnął Iwan Iwanowicz.

— Właśnie — potwierdził Polesow.

To by im oczywiście, pomogło, pozwoliłoby skorygować przyrządy. A najważniejsze mogłoby skorygować przyrządy na pulpici sterowania. Iwan Iwanowicz, co prawda, znał się na pracy przyrządów tyle, co na czarnej magii, ale Polesow znał je świetnie i widział, że łąza niemiłosiernie. Dziwiło go to i napawało trwogą. Przyrządy sterownicze były odizolowane przed wszelkimi wpływami z zewnątrz potrójnym pancernem połącznej ochrony. Mimo to... A przecież i ludzie byli odgrodzeni od wpływów zewnętrznych tylko tym samym potrójnym pancernem. Polesow poczuł nagle obrzydliwą czczość w dolku.

(c. d. n.)

— 10 —

Sprawy NRF

Krupp świętował 150-lecie

Gdy przed 150 laty Friedrich Krupp otwierał swój warsztat, zatrudniał siedmiu robotników. Minęło pięć pokoleń. Kto zliczy ile milionów ludzi zginęło w tym czasie od wystrzałów oddanych przez armatę Kruppa. Dziś Alfred Krupp von Bohlen und Halbach kieruje 111 tysiącami robotników.

Rodzinne tradycje

Po pierwszej wojnie światowej alianci uwięzili Gustava Kruppa i rozczłonkowali jego zakłady zbrojeniowe, „by już nigdy nie mógł się podnieść”. Niebawem jednak na skutek spisku międzynarodowego, skierowanego swym ostrzem przeciwko Związkowi Radzieckiemu, koncern Kruppa odzyskał i rozbudował się ponownie. Gustav Krupp objął przewodnictwo wśród przemysłowców niemieckich, wynosząc Hitlera do władzy. W roku 1942, a więc w okresie pełni brunatnego reżimu, Gustav Krupp pisze do Hitlera:

„Zadowolony jestem mogąc donieść fuehrerowi, iż Krupp jest gotowy; po krótkim okresie rozkrecania, rozpocząłem dozbieranie narodu niemieckiego, nie tracąc niczego ze swego doświadczenia...”

Dobrodziejstwa tego oświadczenia spłynęły na miasta i siola całej Europy...

Gdy syn Gustava, Alfred Krupp i 10 dalszych członków rady Kruppa stanęło przed Trybunałem Norymberskim, prokurator USA, Telford Taylor oskarżył ich „o zbrodnie przeciwko pokojowi, o zbrodnie wojenne przeciwko ludzkości”. Przewód sądowy stwierdził, że w roku 1940 zakłady Kruppa zatrudniły 69 898 cudzoziemskich niewolników, 23 076 jeńców wojennych, 4978 jeńców obozów koncentracyjnych; niektórzy liczyli zaledwie 6 lat. Głównym oskarżonym, Alfr. Krupp (członek NSDAP, nr legitymacji 6-989 627) otrzymał 12 lat więzienia, a zakłady miały ulec konfiskacie. A dzisiaj? Krupp znówu je posiada, będąc najbogatszym człowiekiem w Europie i drugim z kolei w świecie. Krupp

jest także główną sprężyną zbrojeń w NRF, pracując na chwałę Adenauera i na pożytek Straussowi.

W cieniu prawa...

W roku 1948, gdy Krupp znajdował się w więzieniu, ówczesny amerykański dowódca gen. Clay zneglował postanowienie Trybunału Norymberskiego, dotyczące konfiskaty zakładów Kruppa. Nakazał, aby objeli je w administrację komendanci strefy. Już w roku 1951, wysoki komisarz USA, McCloy, zwolnił Kruppa z więzienia. Jego zakłady znalazły się pod osłoną alianckiego prawa okupacyjnego. W roku 1953 wydany został Kruppowi nakaz, aby sprzedał swe koncerny stalowe i węglowe w terminie prekluzyjnym do 31 stycznia 1959 roku. Jednocześnie Krupp miał się zobowiązać, że zrezygnuje z kontroli nad nimi. Złożył przyrzeczenie, lecz po to, by go nie dotrzymać. Przedsiębiorstwa Kruppa (stali i węgla) zjednoczone zostały w grupie Rheinhausen A. G., przy czym obejmują one 40 procent ogółu majątku Kruppa, produkując 13,5 procent ogólnej kwoty zachodniemieckiej stali (o wiele więcej, aniżeli każdy inny koncern) oraz 5,5 procent ogólnej kwoty węgla.

Oferty kupna składane na ręce Kruppa nie zostały przez niego przyjęte; nawet za cenę blisko 400 milionów dolarów. Za każdym razem odrzucał oferty. W ten sposób uzyskał rok prolongaty, przeciągając kolejno termin na rok następny.

Maluczko, a...

Krupp korzysta z opieki najwyższych czynników oficjalnych z Adenauerem na czele, którzy nie tylko tego faktu nie ukrywają, lecz przy każdej okazji publicznie manifestują, że uznawanie Kruppa nadal za przestępcę wojennego, jest obrażą dla wszystkich zachodniemieckich demokratów. Jednocześnie czynione są starania o przywrócenie latomości rodu fabrykanca armat wszystkich praw własnościowych. Ze swej strony Alfred Krupp uprawia swoistego rodzaju szantaż: mówi, że nie może zwiększyć produkcji, gdyż — jak do tej pory — nie jest pewny swego tytułu prawnego. To jednak nie przeszkadza, że zakłady jego rozrastają się nadal.

Zbliża się styczeń 1962 roku i nic nie wskazuje na to, aby „problem kruppowski” został niebawem zlikwidowany. Natomiast — by powołać się na komentarz w tej sprawie zamieszczony w „New York Times” (19.1. 1959 r.) — Stany Zjednoczone sprzyjają projektowi, zmierzającemu do legalnego przywrócenia tytułu własności Alfredowi Kruppowi. Jeśli nie uczyniły tego jeszcze to wyłącznie ze względu na rząd brytyjski, który obawia się, że unieważnienie zarządzenia władz okupacyjnych wzniesłoby falę protestów wśród społeczeństwa brytyjskiego. Tymczasem rząd Macmillana stara się przeciągać sprawę w nieskończoność, licząc, że straci ona swą ostrość.

W bońskiej aureoli

Z okazji 150-lecia firmy Krupp odbyła się w Essen (stolica kruppowskiego arsenału) uroczystość, w której oprócz zgromadzonych 2000 (słownie: dwóch tysięcy) czołowych osobistości zachodniemieckich wzięli również udział prezydent NRF Luebke, eksprezydent NRF Heuss oraz wicekanclerz NRF Erhard. Przemówienia bońskich prominentów, nawiązujące do pięknych „kart” i wspaniałej „tradycji” firmy sypały się jak z rękawa.

Piękne słowa a propos wygłosił między innymi wicekanclerz Erhard, który stwierdził autorytatywnie, że zarządzenie ówczesnych mocarstw jest już „przedawnione” i że... „nie ma teraz miejsca na akty odwetu między wolnymi narodami, ponieważ istnieje konieczność stania ramię przy ramieniu”.

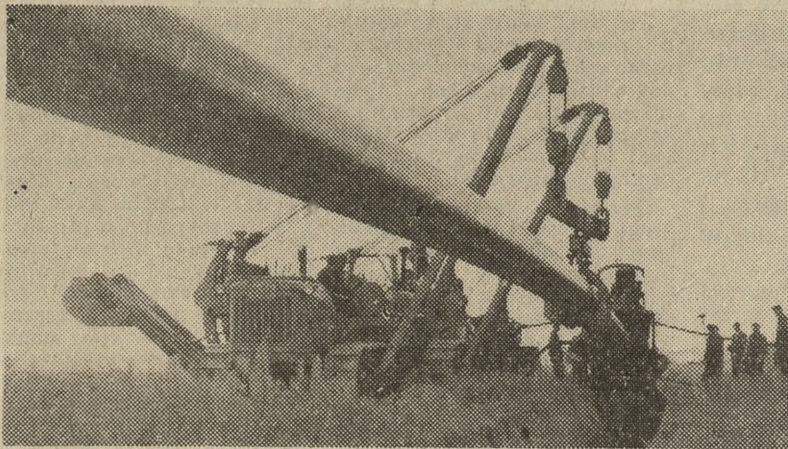
Rozmawiała:

WANDA CHILA

MARIAN JAŚKOWSKI

nauka technika życie

Rurociąq przekroczył granicę Wielkopolski

700 kilometrów długości mieć będzie polska część transkontynentalnego rurociągu naftowego, którym popłynie ropa z bogatych pól naftowych dalekiego Północy do budującego się kombinatu petrochemicznego w Płocku i dalej — do podobnego kombinatu w Szwedzi, po drugiej stronie Odry. Odgałęzienie rurociągu wiodące od Mozyra do Czechosłowacji już jest gotowe. Od Płocka, brygady montażowe Mostostal prą w dwóch kierunkach: na wschód — do granicy z ZSRR, i na zachód — do granicy NRD. Te ostatnie przekroczyły ostatnio wschodnią granicę Wielkopolski, zmierzając w kierunku Poznania. [pch]

CAF — fot. Czarnogórski

Guma robi karierę

Na pewno nie wszyscy wiedzą, że nowoczesny samochód osobowy kryje w sobie... 80 kg gumy (nie licząc opon), z której wykonanych jest aż 500 różnych detali. Przed 35 laty zaś używano tylko 1—2 kg gumy. Cichobieżny wagon tramwajowy posiada części konstrukcyjne z ok. 100 kg gumy. Podobnie jest w kolejnictwie, przemyśle okrętowym, maszynowym, chemicznym, górnictwie.

Na ten poważny awans gumy (technicznej) złożyło się wiele przyczyn. Wymienimy tylko: dużą plastyczność, wytrzymałość na obciążenie, uderzenia, ścieranie i rozciąganie, stosunkowo niskie koszty produkcji, własności amortyzacji drgań i wstrząsów i wreszcie możliwość coraz częstszego zastępowania nią b. drogich surowców, a zwłaszcza metali kolorowych i wysoko jakościowej stali.

A oto kilka przykładów. Zastosowanie pierścieni gumowych w miejscach dotychczas używanych sprężyn stalowych w zderzakach wagonów towarowych daje 10-krotne przedłużenie żywotności zderzaka, zmniejszenie jego ciężaru o 10—12 kg, trzykrotne zwiększenie wytrzymałości na siłę uderzenia, jaką zderzak przeżyje, znaczne zmniejszenie kosztu produkcji oraz oszczędność gatunkowej stali sprężystej. Oszczędność stali wynosi kilkadziesiąt kilogramów na 1 wagon w okresie 5 lat, unikamy bowiem 10-krotnej wymiany kompletów 4 drogiej i ciężkiej sprężyny stalowych. Obliczono, że przy założeniu tylko 2—3 letniej żywotności zderzaków gumowych, nasze kolejnictwo uzyska oszczędność stali o wartości ponad 60 mln. zł. Należy przy tym jeszcze pamiętać, że zastosowanie zderzaków gumowych przyczynia się do przedłu-

żenia żywotności taboru kolejowego oraz przynosi poważne, choć trudno wymierne, oszczędności na skutek zmniejszenia się uszkodzeń przewożonego towaru. Produkcja pierścieni gumowych do zderzaków wagonowych prowadzona przez Bydgoskie ZPG już w tej chwili pokrywa całkowicie zapotrzebowanie naszego kolejnictwa.

Inny przykład. Tzw. obciąża gumowe dla wałków w przedarkach obrabkowych w przemyśle włókienniczym pozwalają na całkowite wyeliminowanie używanych do tego celu najlepszych gatunków skóry cielęcej. Dałoby to przy zastosowaniu obciąża gumowych w całym przemyśle włókienniczym oszczędność skóry o wartości ok. 20 mln. zł rocznie.

W przemyśle chemicznym guma techniczna znajduje zastosowanie przede wszystkim jako wykładzina antykorozyjna na przy produkcji barwników i innych chemikaliów. Z powodzeniem wypiera ona nawet wykładziny ołowiowe.

Ostatnio opracowana została technologia produkcji łożysk gumowych do wałów śrub okrętowych. Zastosowanie tu gumy twardej pozwoli na wyeliminowanie bardzo kosztownego, specjalnie impregnowanego drewna. Badania wykazały, że guma nadaje się doskonale do tego celu.

Pierwsze praktyczne zastosowanie łożysk gumowych nastąpi jeszcze w tym roku na dwóch jednostkach pełnomorskich.

Zastosowanie licznych elementów gumowych przy budowie samochodów, wagonów tramwajowych i osobowych kolejowych, transporterów itp., obok podniesienia walorów technicznych czy estetycznych, przyczyni się i tutaj do wyeliminowania takich cennych surowców, jak stal, metale kolorowe czy drewno.

Wszystkie te korzyści płyną ce z zastosowania gumy fabryki zawiądzają Instytutowi Przemysłu Gumowego w Warszawie. Warto nadmienić, że 1 zł nakładów przeznaczonych na prace badawcze w tym Instytucie przynosi w rezultacie 100 zł zysków w postaci efektów produkcyjnych i oszczędności. (PAP)

Smak mięsa na zamówienie

Nawet trociny mogą mieć smak doskonałego befsztyka, jeśli doda się do nich pewne substancje — powiedział na zjeździe chemików amerykańskich (w Chicago) dr Wendel Landmann, biochemik pracujący w „American Meat Institute Fundation”. Badacze tego instytutu zdolali rozłożyć mięso na substancje rozpuszczalne w wodzie, tłuszczu i substancje nierozpuszczalne w wodzie. Po ogrzaniu tych frakcji stwierdzili, że smak i zapach mięsa związane są z substancjami rozpuszczalnymi w wodzie. Dalsza analiza wykazała, że smak i zapach mięsa zawarty jest tylko w dwóch jego składnikach — w kwasie inozynowym i pewnej substancji białkowej zawierającej cukier. Zadna z tych substancji, wzięta oddzielnie, nie posiada ani smaku ani zapachu. Dopiero po zmieszaniu ich z sobą i po zagotowaniu w tłuszczu lub w wodzie uzyskuje się zapach i smak gotowanego lub smażonego mięsa. Nie trzeba chyba rozwodzić się nad znaczeniem praktycznym tego odkrycia. Można ulepszyć smak kupowanego mięsa, można przystosować smak każdej porcji mięsa do gustów poszczególnych członków rodziny, można urozmaicić dietę chorych... Uczni badają obecnie zastosowanie tego wynalazku w skoncentrowanym pokarmie lotników rakietowych i przyszłych kosmonautów, jak i w pokarmach syntetycznych. (PAP)

Notatki techniczne

▲ Konstruktorzy samochodowi stworzyli już wizję auta przyszłości: dokładna symetria wszystkich części składowych, silnik bezpośrednio przekształcający energię paliwa na elektryczność, ruchome fotele, zamiast reflektorów przednich — poziomy świecący pas, zamiast kierownicy — dźwignia.

▲ W Niemczech zachodnich skonstruowano dom jednorodzinny w kształcie piramidy. Dom taki nie ma fundamentów, lecz wspiera się konstrukcją na pionowej rurze stalowej zwanej „osią domu”, wstawionej w betonowy blok i wkopanej w ziemię. Ściany zewnętrzne i podłoga zrobione są z nieprzemakalnych płyt. Podobno budowa takich domów przynosi duże oszczędności w robociznie, kosztach i materiałach.

▲ Kanadyjska Komisja Energii Atomowej zamierzała skonstruować ruchomy pojemnik z kobaltem 60 zapobiegający kielkowaniu ziemiaków. Jak wiadomo wraz ze zbliżaniem się wiosny ziemniaki wypuszczają kielki, które zamieniają się w długie pędy, a sam ziemniak w oczach kłnie. Straty z tego tytułu są wprost nieoszacowane. Kobalt 60 ma uchronić Kanadę od importu ziemniaków.

▲ Co robić, aby przewożone na większe odległości niechłodzone mleko nie psuło się latem? Amerykańscy i hinduscy naukowcy dolali do świeżego udojonego mleka trochę wody utlenionej. Przewiezione w tropikalnym klimacie Indii na odległość 500 km, mleko nie straciło nic ze swego pierwotnego smaku ani zapachu, a laboratoryjne badania wykazały istnienie w nim nawet mniejszej ilości bakterii niż w chwili załadowania.

▲ Polską odmianę „żarówkę przyszłości” skonstruowano w Zakładzie Fizyki Ogólnej Politechniki Warszawskiej. Żarówka ta składa się z 2 niewielkich płytek metalowej i szklanej przełożonych cienką warstwą specjalnej substancji świecącej. Całość wygląda jak cienka książeczka, wydzielająca intensywne światło o całej gamie kolorów. „Książeczki” te można wstawiać w ściany i sufity, za leżnie od fantazji użytkownika mieszkanka. Naturalnie, przewodów elektrycznych wyeliminować się nie da.

Po roku sukcesów rok nowości

W okresie trzech minionych miesięcy wakacyjnych, wielki gmach u zbiegu ul. 23 Lutego i Al. Marcinkowskiego odwiedzały liczne amatory rzeźby i plastyki, oglądając eksponowaną w salach uczelni wystawę prac słuchaczy Państwowej Wyższej Szkoły Sztuki Plastycznej. Wystawa ta nie tylko demonstrowała dorobek uczelni i jej studentów — zainteresowanym. Posłuchajmy co mówi o jej znaczeniu rektor PWSP Hipolit Polański.

— Drugim niemniej ważnym od zademonstrowania naszych prac znaczeniem wystawy, była jej rola popularyzatorska sztuki plastycznej wśród szerokich rzesz społeczeństwa. Każdy, kto ją odwiedził, miał równocześnie możliwość zapoznania się z naszymi pracownikami i warsztatami, mógł więc bezpośrednio zapoznać się z tym, jaka jest droga od projektu — do dzieła sztuki, na przykład od kawałka gliny do rzeźby. Szczególnie ważna i potrzebna była taka konfrontacja wiedzy teoretycznej z praktycznymi pokazami dla nauczycieli rysunków w szkołach podstawowych i średnich, których bardzo wielu odwiedziło naszą wystawę. Sądząc, iż tego rodzaju więz z odbiorcami dóbr kulturalnych, twórczych przez naszych studentów, jest również jednym z ważnych zadań uczelni.

— Jeśli już mowa o wakacyjnej wystawie, czyli prezentacji osiągnięć uczelni, może zechciałby Pan Rektor przypomnieć o sukcesie, odniesio-

nym na Wystawie Wzornictwa Przemysłowego?

— Wystawa ta odbyła się w styczniu bieżącego roku w Pałacu Kultury w Warszawie. Rzeczywiście, nasza szkoła odniosła tam pewien sukces, bowiem stoisko naszych studentów było bardzo pozytywnie oceniane przez zwiedzających i jury, a nasi dwaj absolwenci R. Hałas i L. Kuczma zdobyli tam dwie pierwsze nagrody.

— A jak się przedstawia przyszłe sławy krakowe — czyli aktualni studenci PWSP? Nie mam tu oczywiście na myśli oceny ich pracy, na co pora raczej pod koniec roku akademickiego; proszę Pana Rektora tylko o przedstawienie ich stanu liczebnego...

— Mamy obecnie ponad 100 studentów. Ich liczba, z roku na rok utrzymuje się w tej samej normie, chociaż w tym roku limit zwiększono o 5 osób. Wszyscy studenci są słuchaczami wydziału architektury wnętrz. Wydział ten ma specjalizację projektowania mebli (specyfika naszego regionu), przedmiot prowadzony przez wybitnego specjalistę, inż. Jana Węglawskiego; istnieje też u nas pracownia tkaniny dekoracyjnej, obiciowej, związana z projektowaniem mebli, oraz pracownia architektury okolicznościowej, czyli wystawienniczej z grafiką użytkową.

Prócz tego czynne są dwa studia: rzeźby oraz rysunku i malarstwa. Przy studium rzeźby jest zakład ceramiki i odlewnictwa w brązie, uruchomiony dopiero w tym roku akademickim, oraz zakład techniki rzeźbiarskich. Przy zakładzie brązownictwa uruchamiamy wkrótce pracownię metaloplastyki. Studium rysunku i malarstwa obejmuje wszystkie techniki graficzne tak zwane szlachetne (drzeworyt, litografia) i techniki metalowe — akwaforta.

— Czy są jakieś inne — prócz wymienionych przez Pana Rektora — nowości?

Raczej dopiero będą w przyszłym roku. Projektujemy bowiem połączenie studium malarstwa i studium rzeźby w jeden wydział malarstwa i rzeźby. Związane to jest z uzyskaniem zgody prof. Piotra Potworskiego na prowadzenie tego wydziału.

Rozmawiała:

WANDA CHILA

MARIAN JAŚKOWSKI

notka z Księgokami

„Ból — to pies strzegący zdrowia” — mówili starożytni Grecy. I chyba nieodstępny towarzyszy człowiekowi od chwili jego narodzin aż do śmierci. W odwiecznych podaniach ustychnych, w starych mitach, zapisanych hieroglifami lub pismem arabskim, hebrajskim, chińskim i greckim, na tablicach kamiennych, liściach papirusu, deszczkach woskowych, skórkach zwierzęcych, tkaninach jedwabnych, zwójach pergaminu, no i oczywiście drukiem — nieustannie powtarza się odwieczny, niewyczerpany temat bólu. Od niepamiętnych czasów ból był uważany za największego wroga ludzkości. Dopiero nauka dwudziestego wieku awansowała go uodwadniając, że ból, to także czujny strażnik organizmu, prawdziwy sojusznik i dzielny pomocnik lekarza. Przecież to właśnie ból uczy człowieka ostrożności, zmusza go do chronienia swojego ciała, uprzedzając o grożącym niebezpieczeństwie i sygnalizując chorobę.

Zagadnieniem powstawania wrzasków bólowych, a także metodami zapobiegania bólom poświęcił prof. dr G. Kassil swą nową książkę: (PWN, tłum. z jęz. rosyjskiego St. Bogusławski, s. 272, pl., obw., zł 25).

KSIAŻKI NA UPOMINKI!

Prosimy wypełnić, wyciąć i przesłać zamówienie pod adresem:

WIELKOPOLSKA KSIĘGARNIA WYSELEKOWA

P. P. „Dom Książki” — Poznań 31, ul. Dojazd 30.

Realizacja następować będzie w kolejności wpływu zamówień, aż do wyczerpania nakładu.

ZAMÓWIENIE

Proszę o nadesłanie za zaliczeniem pocztowym pod adresem podanym poniżej, następujących książek:

Autor	Tytuł	Wydawca	Oprawa	Cena	Ilość zam.
Paderewski L.	„Pamiętniki”	PWM	pi.	40,—	.....
P. de Kruit	„Walka nauki ze śmiercią”	Iskry	br.	10,—	.....
Jackiewiczowa	„Co chce wiedzieć każdy chłopiec”	PZWL	„	5,50	.....
	„O czym chcą wiedzieć dziewczęta”	PZWL	„	4,—	.....
Klima, Tokarski	„500 zagadek geograficznych”	WP	„	15,—	.....
Bieniarzówna	„500 zagadek historycznych”	WP	„	10,—	.....
Majewski	„ABC motocyklisty”	WKL	„	12,—	.....
Klimczewski	„ABC radioamatora”	WKL	„	25,—	.....
Klimczewski	„ABC telewizji”	WKL	„	30,—	.....
Śladowy	„Podręcznik kierowcy amatora”	WKL	„	25,—	.....
Pszczołowski	„Radio mówi, gra i śpiewa”	NK	„	15,—	.....
Winnicki — Namyr	„Tajemnica czarnego aparatu telefonicznego”	NK	„	8,—	.....
Pszczołowski, Siedziński	„Co to jest telewizja?”	NK	„	11,—	.....
Janowski	„Koleje miniatury”	PWT	„	13,—	.....
Elsztajn	„Duża książka o małych samolotach”	NK	ppł.	3,10	.....
Wolkow	„Niebo i ziemia”	NK	„	45,—	.....
Karpinski	„Dzieci słońca i mroku” — Album motyli	NK	„	30,—	.....
Szołginia	„A jak Tomku w twoim domu?”	NK	br.	10,—	.....
Lengren	„O dzieciach czarnych, białych i w paski”	NK	ppł.	16,—	.....
Krylow	„Bajki”	NK	„	25,—	.....
Makuszyński — Walenty Nowicz	„Wanda leży w naszej ziemi”	WL	br.	12,—	.....
J. I. Kraszewski	„Niebieskie migdały”, t. I—III	WL	pl.	33,—	.....
Prus	„Lalka”	PIW	br.	30,—	.....
W. J. Grabski	„Saga o Jarlu Broniszu”	PAX	„	30,—	.....

Należność oraz koszty przesyłki i zaliczenie ureguluję przy odbiorze.

Data, dokładny i czytelny adres

Podpis zamawiającego

K9395

Pracownicy poszukiwani

Techników technologów, tokarzy, frezerów, hartowników oraz ślusarzy remontowych przyjmują Zakłady Produkcji Części Zamiennej Maszyn Budowlanych nr 3 w Poznaniu, Bałtycka 52. Dowóz pracowników autobusem zakładowym. K9230

Główny księgowy pilnie poszukiwany. Warunki do omówienia na miejscu, wzgl. korespondencyjnie. Mieszkanie dla samotnego zapewnione. Dojazd do pracy PKS-em możliwy z Barlinka, Choszczna i Stargardu Szczecińskiego. Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Przelewicach, pow. Pyrzyce, woj. Szczecin. K9330

3 położone w rejonie wiejskim i 1 w rejonie miejskim zatrudni zaraz, pielęgniarke dyplomowaną i księgowego budżetowego zatrudni od stycznia 1962 r. Przychodnia Obwodowa w Środzie. 45411g

Dyrekcja Rejonowego Szpitala Ftyzjatrzyznego w Kruszwie, pow. Czarnków przyjmie: jedną kucharkę kwalifikowaną na stanowisko kierowniczkę kuchni. Wynagrodzenie wg siatki plac Ministerstwa Zdrowia. K9297

Szkola w centrum Poznania przyjmie do pracy woznego (1½ etatu) — z zamianą mieszkania. Oferty należy kierować pod adresem Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45447g.

Państwowa Opera w Poznaniu zatrudni zaraz sprzątaczkę oraz pracowników fizycznych na scenę. Zgłoszenia w gmachu Opery pokój 107. K9369

Praca

Uczeń potrzebny. Ulica Mielżyńskiego 19 m. 21. Zakład Elektro-Instalacji. 45497g

Gospoście kochającą dzieci na stałe przyjmie. Prof. dr. Molliwie, Szkoła 8/12, Szpital Miejski. 45675g

Potrzebna pomoc domowa do Zakopanego. Warunki dobre. Wiadomość: plac Wielkopolski 7/8, II. 45517g

Nauka

Tańców towarzyskich wyucza Adela Szczurkówna, Poznań, Al. Marcinkowskiego 2a, parter. 44442g

Uczeń matematyki (godzinna 16 złotych). Telefon 521-66, Strzelecka 30, mieszkanie 10. 45549g

Kupno

Kupimy odpady świec, wosk pszczeli, „Orion”, Poznań, Mała Garbary 5. 45237g

Samochód „Mikrus” lub IFA F-8 kupię. Oferty Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45401g.

Sprzedaż

Wózki dziecięce dla lalek w dużym wyborze polecają Bracia Chojnacy, Wrocławska 25. 43221g

Pianina, fortepiany, fis-harmonie korzystnie sprzedamy. Magazyn Fortepianów, Czerwonej Armii 39. 45294g

Pianino krzyżowe z płytą metalową sprzedam. Gwiaździsta 19 m. 4. 45617g

Wózki dziecięce, dla lalek oraz materace — wszelkie rozmiary — poleca Brzożowska, Poznań, Czerwonej Armii 10. 45231g

Samochód osobowy marki „Hanomag” okazjonalnie sprzedam. Jerzy Muszyński, Wągrowiec, ul. Wieleńska 5. 26211p

Sprzedam krowę wysokocielną, młodą, T. Świątek, Suchyła, ul. Leśna. 45474g

Rtęć metaliczną sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45477g.

Biurko solidne — wysoki polysk — sprzedam. Ul. Zupańskiego 18 m. 2. godziny tylko 15-17. 145478g

Krosno korzystnie sprzedam (walek metrowy). Poznań, Chociszewskiego 4 m. 17, godz. 17-20. 45502g

Fortepian tanio sprzedam. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45877g.

Silnik elektryczny Siemens 10 kW i pompe 2-wirnikowa z silnikiem 220 V sprzedam. Poznań 19 Żegrze, Dzidoszowska 13. 45509g

Futro damskie nowe, czarne, sprzedam, 2.200 zł. Za Bramką 5a m. 7. 45506g

Blam nutril sprzedam za 800 zł, ładny. Głogowska 28 m. 12. 45520g

Wózek dziecięcy tanio sprzedam. Ul. Piotra Ściegiennego 130 m. 12. 45526g

Wózek nowoczesny 2-częściowy sprzedam. Bałerek, Grobla 27 m. 24. 45531g

Lokale

Mieszkania — zamiany — wyłączone — umiarkowane poleca „Parcele — Wille” Czerwonej Armii 29. 45207g

Kupię mały pokój z kuchnią wyłączony lub kawalerkę w spółdzielni. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45400g.

Odstąpię pomieszczenie na warsztat (z siłą). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45408g.

Dwóch studentów pilnie poszukuje pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45435g.

2 pokoje z przynależnościami spółdzielcze kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45489g.

Zamienię pokój z kuchnią i pokój (samodzielne) na 1,5 pokoju z kuchnią, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45460g.

PORCELANA

ZNAJDUJE SIĘ DZIŚ W KAŻDYM WNĘTRZU, A NIE TYLKO W KOLEKCJACH ZBIERACZY, ŚWIADCZY BOWIEM O DOBRYM SMAKU I WYCZUCIU NOWOCZESNEJ ESTETYKI.

Największy wybór PORCELANY

POLECA

ART. GOSP. DOMOWEGO

ul. Czerwonej Armii 28,
pl. Wolności 11 (pod arkadami),
ul. Dąbrowskiego 39

Bank Polska Kasa Opieki S. A.

w celu stworzenia swoim klientom dogodniejszych warunków sprzedaży w okresie wzmożonego ruchu przedświątecznego tj.

OD 1 DO 24 GRUDNIA 1961 roku przedłuża sprzedaż towarów

we wszystkich Ekspozyturach w każdy piątek do godziny 18.00.

W niedzielę, 17 grudnia 1961 r. wszystkie Ekspozytury prowadzą sprzedaż od godziny 11-18. K9412

Przyjmę studenta na pokój 3-osobowy. Poznań, Zróżniana 39, od godz. 17. 45437g

Kupię mieszkanie wyłączone. Cena obojętna. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45453g.

Zamienię 2 pokoje, kuchnię, samodzielne — śródmieście — na pokój z kuchnią, łazienką, nowe budownictwo niewyłączone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45458g.

Młode małżeństwo lekarskie, bezdzietne poszukuje pokoju na okres 1 roku, chętnie przy osobie samotnej (zapewni opiekę). Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45460g.

Paniękę na wspólny pokój przyjmę. Informacje: tel. 84-418. 45495g

Zamienię komfortowy pokój z kuchnią, w nowym budownictwie, w śródmieściu Szczecina — na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45480g.

Zamienię dwa ładne oddzielne pokoje (Jeżyce-śródmieście) na samodzielny pokój z kuchnią lub kawalerkę najchętniej w nowym budownictwie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45500g.

Poraj k. Częstochowy — mieszkanie dwupokojowe, z wygodami, w blokach, 58 m², zamienię na podobne lub mniejsze w Poznaniu. Kąkolewski, Poraj, ul. Górnicza 8. 45482g

Nieruchomości

Parcele budowlane 950 m² i większe przy Jeźlorze Kierskim sprzedam właściciel. Teren zelektryfikowany. Poznań, Gajowa 4 m. 7, telefon 431-02, od godz. 15. 45277g

Sprzedam zaraz 9 móg ziemniaków lub częściowo. H. Rudawska, Buk, Strzelecka 7, telefon 125. 45348g

Kiekrz! Działki campingowe — letniskowe po około 300 m² przy Wielkim Jeziorze sprzedaje korzystnie właściciel. Kiekrz, ulica Poznańska 17. 45494g

Kupię 1 do 2 ha ziemi okolicą Poznania. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45409g.

Parcele ogrodzone za 30.000 zł kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45439g.

Sprzedam działkę budowlaną 2500 m² w Plewiskach oraz 2000 m² w Zabikowie. Oferty kierować do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45445g.

Koziegłowy! Parcelę budowlaną morgową przy szosie sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45452g.

Przetargi — Komunikaty

Spółdzielnia Pracy Wyrobów Metalowych i Modelarskich w Poznaniu, ulica Michała 40, telefon 549-01, ogłasza przetarg na wykonanie do dnia 15. XII. 1961 r. nikiowania:

88 podstaw widełkowych,
88 podstaw prostych,
264 wałków giętkich,
264 kloszy do lamp toaletowych.

Detale powyższe są do obejrzenia w biurze Spółdzielni od godz. 8-10. Oferty mogą składać przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne w terminie do dnia 9. XII. br. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo wyboru oferenta. Otwarcie ofert nastąpi dnia 10. XII. 1961 r., o godz. 8. K9385

Rzemieślnicza Spółdzielnia Pracy „Stolarzy” w Śwarzędzu, ulica Wiankowa nr 3, ogłasza przetarg na dostawę 10.000 m² okleiny jesionowej grubości 0,8 mm nietrasowanej. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne. Termin składania ofert upływa 10 dni od daty ogłoszenia. Zastrzega się dowolny wybór oferenta. K9410

Gospodarstwo 15 ha spiesznie sprzedam z powodu choroby. Winowska, Levice, pow. Międzybóże (stacja kolejowa na miejscu) lub informację szcze-gółowe: Poznań, telefon 834-83. 45433g

Strojenia, naprawy fortepianów wykonuje Drygas, Poznań, Chudoby 15, telefon 99-79. 45479g

Podwozia swego samochodu zakonserwujesz najlepiej w Autoservice, Poznań-Górczyn, Górki 3. Woda i pomieszczenia ogrzewane. 45623g

Stolownia na obiady przyjmie. Adres wskazuje Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45450g.

Parkiet czyszczę, cykluję, wioruję, lakieruję. Czerwonej Armii 34. 45397g

Odświeżamy, farbujemy wszelkie obuwie i galanterię oraz naprawiamy obuwie na kauczuku. Kolejowa 46. Telefon 660-03. 45410g

Uczciwego znalazcę kołnierza z lisa niebieskiego, zgubionego 30. XI. 61 r. na terenie Dęba proszę o odniesienie za wynagrodzeniem. Dzierżynskiego 375 m. 46. 45738g

Dyskretnie, szybko, korespondencyjnie, pozna Cień Biuro Matrymonialne „SYRENKA”, Warszawa, Elektoralna 11. Prześlij 10 złotych znaczkami, otrzymasz 300 atrakcyjnych ofert, informacje. K9391

Garbuje, farbuję i uszlachetniam skóry baranie, lisy, nutrie oddam. Czyż, Poznań, Wroniecka 17a, narożnik Mokrej. 44731g

Dywan, kilimy naprawiam. Tabernacki, Dzierżynskiego 91 m. 4, w podwórzu. 45000g

Koldry stare przerabiam. Smoczyńska, Poznań, ul. Kwiatowa 8 m. 14. 45076g

Rozwiedziony, bezdzietny, w średnim wieku na stałe posadzę pozna panią do lat 45, materialnie niezależną, z mieszkaniem w Poznaniu. Cel matrymonialny. Oferty możliwe z fotografią kierować do Biura Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 45412g.

Dnia 30 listopada 1961 r. zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz ukochany ojciec, dziadek, w 85 roku życia, śp.

Piotr Szurpitt

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 3 bm., o godzinie 13,45 z kościoła parafialnego w Krzyżownikach.

W ciężkim smutku pogrążone

DZIECI

45664g

Dnia 29 listopada 1961 r. zmarł przeżywszy lat 63, śp.

Antoni Hałas

odznaczony Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 4 bm., o godzinie 13,45 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

O tym zawiadamiają pogrążone w smutku

ZONA, CÓRKA I RODZINA

Poznań, Krobica, Gostyń, Warszawa.

45731g

W dniu 30 listopada 1961 r. zmarł po krótkiej, lecz ciężkiej chorobie, w wieku lat 40

inżynier

Stanisław Kempieński

GŁÓWNY INŻYNIER I P. O. DYREKTORA PRZEDSIĘBIORSTWA

Przedwczesna śmierć wyrwała z grona naszego — dobrego fachowca, oddanego pracownikowi i człowieka szlachetnego, o którym w naszych okrytych żałobą sercach pozostanie zawsze najlepsza pamięć.

Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w sobotę, 2 bm., o godzinie 11,30 na cmentarzu na Górczynie.

DYREKCJA WSPÓŁPRACOWNICY RADA ZAKŁADOWA P. O. P. Rada ROBOTNICZA

PRZEDSIĘBIORSTWA REMONTOWO-MONTAŻOWEGO

PRZEMYSŁU ŻYWIWY MŁYŃSKIEGO W POZNANIU

plac Wolności nr 3

K9429

W dniu 29 listopada 1961 r. zmarła nagle, namaszczona Olejami św., nasza najukochańsza siostra, bratowa, ciocia, bratanica i kuzynka, śp.

Kazimiera Koniecka

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 2 bm., o godzinie 14 na cmentarzu Bożego Ciała, przy ul. Bluszczowej.

Msza św. żałobna za duszę drogiej Zmarłej odprawiona zostanie w kościele Bożego Ciała, dnia 18 bm., o godzinie 7 rano.

Pogrążony w smutku

BRAT Z RODZINĄ

Poznań, Łąkowa 4a, Gdańsk.

45703g

Dnia 30 listopada 1961 r. po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., odszedł od nas na zawsze, w wieku lat 59, mój drogi mąż, kochany brat, szwagier i wujek, śp.

Władysław Grześkowiak

malarz, powstaniec wielkopolski

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 2 bm., o godzinie 14,30 na cmentarzu, przy ulicy Bluszczowej.

W głębokim żalu pogrążeni

ZONA, SIOSTRA, SZWAGIER I RODZINA

Poznań, Mostowa 4a, Tylne Chwaliszewo 26 m. 10.

45721g

„GŁOS WIELKOPOLSKI” redaguje Kolegium w składzie: Marian Flejsierowicz, Zbigniew Mika, Mieczysław Skąpski (sekretarz redakcji), Zbigniew Szumowski (z-ca redaktora naczelnego), Lesław Tokarski (redaktor naczelny). Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Telefony: centrala 611-21, łączą wszystkie działy. Sekretariat redakcji: 657-76 w godz. 8-17. Redaktor naczelny 657-76, sekretarze redakcji: 648-85; dział łączności z czytelnikami 657-18; dział miejski 659-39; redakcja nocna 430-73. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa”. Biuro Ogłoszeń: RSW „Prasa” Poznań, ul. Świerczewskiego 3, tel. 452-89. Druk: Zakłady Graficzne im. Marcina Kasprzaka, Poznań, ul. Zwierzyniecka 3, tel. 444-59. R-7

Grudzień	Imieniny
2	Pauliny
sobota	
	Słońce: wsch.: 7.40 zach.: 15.44

Teatr

OPERA — g. 19 — „Jezioro łabędzie” (koniec g. 21.45)
POLSKI — g. 19 — „Romeo i Julia” (koniec ok. g. 22)
NOWY — g. 19 — „Barbara I, II, III” (koniec ok. g. 22)
OPERETKA — g. 19 — „Rose Marie” (koniec ok. g. 22)
MARCINEK — g. 11, 16.30 — „Piano” (koniec ok. g. 18)
SATYRY — g. 20 — „Wypędzeni z raju” (koniec ok. g. 22)

Kina

(Na wyłączną odpowiedzialność kierowników kin)
APOLLO — g. 10.30, 15, 19 — „Wojna i pokój” (USA, 12 l.)
BAŁTYK — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Les Girls” (USA, 16 l.)
CZTERNASTKA — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 — „Ożeniłem się z czarownicą” (USA, 12 l.)
DOM KULTURY MO — g. 10, 12.15, 15 — „S.O.S. Titanic” (ang., 16 l.), g. 17, 20 — „Teatrzyk Piosenki”
GONG — g. 10, 12 — „Tajemnicza puderniczka” (CSRS, 9 l.), g. 16, 18, 20 — „Intruz” (USA, 14 l.)
GWIAZDA — godz. 15.30 — „Skarby króla Salomona” (USA, 10 l.), g. 18, 20.15 — „Pożegnania” (polski, 16 l.)
HUTNIK — g. 16.45, 19 — „Champion” (USA, 16 l.)
KOSMOS — g. 15.45, 18, 20.15 — „Podrywacz” (franc., 16 l.)
MALTA — g. 16 — „Alicja w krainie czarów” (USA, 7 l.), g. 18, 20 — „Wyspa bez nazwy” (chiński, 12 lat)
MINIATURKA — g. 15.45, 18, 20.15 — „Dzień powszedni” (NRD, 12 l.)
MUZA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Liga dzenteleńców” (ang., 18 lat)
OSIEDLE — g. 16, 18, 20 — „Kobieta w szlafroku” (ang., 16 l.)
PANCERNIAK — g. 17.30, 20 — „Trudne lata” (włoski, 16 l.)
PIAST — nieczynne
RIALTO — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „Nafta” (polski, 16 l.)
SCALA — g. 16, 18.15, 20.30 — „Ogniomistrz Kaleń” (polski, 16 l.)
WARTA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 — „Ostrożnie babciu” (radz., 12 l.)
WCZASOWICZ — g. 17, 19.15 — „Bunt kapitana” (CSRS, 16 l.)
WRZOS (Luboń) — g. 17, 19.30 — „Ostatni będą pierwszymi” — (NRF, 18 l.)
WRZOS (Mosina) — g. 17, 19.15 — „Gorączka w El Pao” (franc., 18 l.)
FOTOPLASTIKON — g. 10—21 — „Londyn 1959 r.”

Radio

WARSZAWA I: 6.40 Omówienie audycji szkoln. i ośw.; 7.20 Muzyka; 7.45 — Audycja dla dzieci; 8.50 — „Rozmowy prawne”; 9 — Aud. dla klas III i IV; 9.20 — Koncert Ork. Rozgł. Wrocław; 10 — Mówi Technika — Z cyklu: „Człowiek a woda” — felieton mgr. inż. Krzysztofa Fiedera i mgr. inż. Andrzeja Szustra pt. „Melioracja — ważna sprawa”; 10.10 — Konc. muz. operowej; 11 — Aud. dla kl. VIII „Nawrócony” — radiofonizacja B. Prusa; 11.30 — Wirtuozii muzyki rozrywkowej; 11.50 — Aud. z cyklu: „Rodzice a dziecko”; 12.15 — „Rolniczy kwadrans”; 12.30 — „Ubezpieczenie o wsi”; 12.45 — „Na swoją nutę” 13 — Aud. dla klas III i IV; 13.20 — Koncert rozrywkowy; 13.50 — W marszowym rytmie; 14 — „Zima” — fragm. po wiesi Reymonta; 14.30 — Rytm tan. w muz. rozrywkowej; 15.30 — „Mój program na antenie” — aud. w opracowaniu Ireny Ballaban; 16.05 — Przegląd i poglądy; 16.25 — Koncert muz. popularnej; 17.05 — Z życia ZSRR; 17.35 — Muz. ludowa; 18 — „Nasz Galup”; 18.20 — Publicystyka międzynarodowa; 18.50 — Kurs nauki jęz. franc.; 19.05 — „Wędrowni muzycy po kraju”; 20.26 — Sport; 20.30 — Pod wieczór przy mikrofonie; 22 — Wieczór rozrywkowo-taneczny; 22.30 — Sobotni coctail rozrywkowy; 23.10 — Walce Straussa w wykonaniu orkiestry symfonicznej.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.05, 15, 17, 20, 23.

POZNAN: 6.40 — Omówienie audycji szkolnych i oświatowych; 7 Muzyka; 7.40 — Przegląd prasy; 7.50 — d. c. muzyki; 8.35 — Kurs nauki jęz. ros.; 8.50 — Muzyka symfoniczna; 9.25 — „Z przyrodą na ty”; 9.40 — Mozaika pogodnych mel.; 10.30 — „Skalniczy” — aud. B. Czajkowskiego i Zb. Lipińskiego; 11 — Koncert chopinowski; 11.30 — Koncert Wiedeńskiego Chóru Chłopców; 12.15 — Mel. tan.; 12.30 — Z pomorskiej wsi; 12.50 — Aud. aktualna; 14.05 — Muzyka; 14.30 — Audycja Urszuli Łączkowskiej pt. „Najmłodszy wśród dostojników”; 14.45 — Z notatnika reportera; 15 — Muz. klasyczna; 15.30 — Aud. dla dzieci pt. „Otwarta szkatułka”; 16.25 — Sport; 16.50 — Transmisja Centralnej Akademii z ok. „Dnia Górnika”; 19.30 — Humoreski Czesława Chruszczewskiego; 20 — Koncert życzeń; 20.40 — Nowości muzyki rozrywkowej; 21.27 — Sport; 21.40 — Koncert Poznańskiej Piętnastki

Radiowej; 22 — Zespół Dziewiątki; 22.30 — Muz. tan.
Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 16, 16.30, 16.40, 21, 23.50.

NIEDZIELA

POZNAN: 6.36 — Muzyka; 7.51 — Wesołe melodie; 8 — Koncert Małej Ork. Dętej p. d. H. Bełmicki; 8.50 — Konc. sol.; 9.20 — „Wesoły furman” — aud. satyryczno-rozrywkowa; 9.40 — Ulubieni piosenkarze; 10 — Nowe płyty „pol. nagrań” — aud. w opr. B. Frydrychowicz; 10.30 — „Moskwa z mel. i piosenką” słuchaczom polskim; 11 — Trzy gwiazdy Paryża Gilbert Becaud, Edith Piaf, Yves Montand; 11.20 — Zespół Dziewiątki; 11.40 — Słuchamy muz. ludowej; 12.10 — Koncert Poznańskiego Chóru Chłopców p. d. J. Kurczewskiego; 12.30 — Fel. T. Halucha pt. „Berliński impresje”; 12.40 — Popularna muz. symf.; 13.15 — „Okieł i szkiełkiem medyka” aud. w opr. I. Ostrowskiej; 13.30 — „Majster Monole” — rumuńska ballada ludowa; 14 — Poznański koncert życzeń; 14.58 — „Koziołki”; 15 — Słuchow. dla dzieci pt. „Anioł Gabriel z Paryża”; 15.45 — Aud. z cyklu „Opowieści bliskie i dalekie”; 16.30 — Koncert chopinowski — Michel Blokk — nagrania z VI Międzyn. Konk. Pianistycznego im. Fr. Chopina w Warszawie; 17.50 — Publicystyka międzynarodowa; 17.15 — Pod niebami Sycylii; 17.50 — Program z dywanikiem; 18.45 — Śpiewa „Śląsk”; 19 — „Poeta” — słuchowisko wg jednoaktówki D. Nicodanigo; 19.28 — Muz. tan.; 20 Rewia piosenek; 20.30 — „Koziołki”; 20.32 — W cieniu krzywej wieży; 20.52 — Śpiewa Joe Williams; 21.17 — Sport; 21.20 — Aud. poetycka; 21.40 — Taneczne rytmy i piosenki; 22 — Sport; 22.30 — Ze świata opery — audycja w opr. J. Kańskiego; 23 — Muz. tan.

Wiadomości: 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 17, 21, 23.50.

Telewizja

POZNAN: 10 — Progr. dla szkół „BOTANIKA” dla kl. VII (W-wa); 10.30 — Przerwa; 17 — Widowsko lalkowe dla dzieci „Kaczor kwak” (W-wa); 17.35 — Program tygodnia (lok.); 17.50 — Transmisja z centralnej akademii z obchodu Dnia Górnika; 19.30 — Dziennik (W-wa); 20 — Rozmowa z Stanisławem Dygatem (W-wa); 20.30 — „Złoty balon” — film fab. prod. ang. od 1. 14 (lok.); 21.50 — Teleekłama (lok.); 21.55 — Polska Kronika Filmowa (lok.); 22.10 — Ostatnie wiadomości (W-wa); 22.20 — Progr. rozrywk. „Maskarada” (W-wa).

NIEDZIELA

POZNAN: 13 — Poranek muzyczny (K-ce); 14 — Przerwa; 14.55 — Niedzielną Biesiadą (Łódź); 16 — Teatrzyk Violinek (W-wa); 16.40 — Wyniki losowania „Koziołków” — (lok.); 16.42 — Film: „Disneyland” — „O czym szumia wierzby” — (lok.); 17.30 — Polska Kronika Filmowa (W-wa); 17.40 — Mieliśmy wtedy po 16 lat (W-wa); 18.25 — Teleturniej — „Ze świata opery” (W-wa); 19.30 — Dziennik telewiz. (W-wa); 20.15 — Transm. meczu koszykówki Polonia — AZS (W-wa); 21 — „Człowiek, który nie wrócił” — film fab. prod. CSRS od lat 14 (lok.).

Koncerty

AULA UAM — g. 19.30 — Koncert dyplomowy absolwentów PWSM dyrygent Zdzisław Szostak.

Wystawy

W SIEDZIBIE KLUBU WOLNEJ MYŚLI, ul. Woźna 12, czynna jest wystawa obrazów Karola Kossaka, codziennie w godz. 15—22. Wstęp wolny. Wystawa otwarta będzie do 3 grudnia.
MUZEUM NARODOWE — Stary Ratusz — wystawa exlibrisów z widokami miasta Poznania i Wielkopolski.
KLUB ZPAP — pl. Wolności 4 — Malarstwo Wandy Przelaskowskiej. — Wystawa czynna od godziny 10—21, niedziela — nieczynna.
KLUB MIĘDZYNAR. PRASY I KSIĄŻKI „RUCH” — ul. Ratajczaka 39 — Wystawa Grafiki Hinduskiej — wystawa czynna od g. 12—20.

Dyżury pełnią

SZPITAL IM. FR. RASZEJI — chirurgia — interna — ul. Mickiewicza 2 tel. 13-40
APTEKI: Mickiewicza 22, Alfr. Lampe 2, Dzierżyńskiego 107, Matejki 1, Głogowska 146, Główna 53.

Pożyteczny konkurs

Koło Towarzystwa Miłośników m. Poznania na Osiedlu Warszawskim ogłosiło kilka miesięcy temu konkurs na najcenniejszą posesję. Ostatnio Koło przeprowadziło przegląd terenów przydomowych, które zgłoszono do konkursu. Za najlepiej utrzymane posesje komisja uznała budynki przy ulicach Augustowskiej 4 i 6, Brzeskiej 8 i 10 oraz Czerniejewskiej 8, 13 i 26. W sumie wyróżniono 22 obiekty, których administratorzy, właściciele, a także lokatorzy dotarli starą, by wokół domów zawsze panował ład i porządek. Administratorzy i właściciele wyróżnionych posesji otrzymali od Koła dyplomy uznania. (an)

Budynki na „wysoki połysk“

Zamiast planowych 2 obiektów — pięć

Często nowy dom oddany w posiadanie użytkownikom wnet przestaje być miłym prezentem. No, bo jakże cieszyć się z przydziału mieszkania, kiedy nie działa spluczką, w podłodze szpary, okna się nie domykają... Mieszkańcy denerwują się na partactwo budowlanych, ci z kolei winią za ten stan rzeczy producentów gotowych elementów, lub tłumaczą się złym gatunkiem materiałów. I tak w kółko Macieju.

Fakt pozostaje faktem, że usterek w nowym budownictwie nie brak. Żeby jednak sprawiedliwości stało się zadość, trzeba przyznać, że jest ich mniej niż dawniej. Mimo to lokatorzy nie mogą jeszcze powiedzieć, że uczyniono wszytko, by zlikwidować występujące niedomagania. Zawsze w którymś z mieszkań znajdzie się bowiem jakieś „ale”.

Żeby położyć temu kres i żeby wreszcie skończyć z przekazywaniem nowych domów z usterekami, Ministerstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej zapoczątkowało pod koniec kwietnia br. akcję „JK”, czyli „jakość i kompleksowość”.

Apel
Ligi Kobiet

W związku ze zbliżającymi się świętami gwiazdkowymi, Zarząd Miejski Ligi Kobiet apeluje do społeczeństwa poznańskiego o kontynuowanie, wzorem lat ubiegłych, zaproszeń na świąteczną gościnę dzieci z Domów Dziecka.

Równocześnie w Zarządzie Miejskim LK przy pl. Wolności 9 można składać codziennie w godzinach od 9—15 stare, będące w dobrym stanie — zabawki, które otrzymają dzieci z domów małych dzieci w okresie obchodów choinki noworocznej. (az)

TSM organizuje
oddziały dzielnicowe

Z inicjatywy dr. dr. Trześniowskiego, Ryglewiczowej i Wtorkowskiej oraz prezydium Wojewódzkiego Oddziału Towarzystwa Świątecznego Macierzyństwa utworzonego pierwszy w Poznaniu Oddział Dzielnicowy TSM dla Jeżyc. W zebrań organizacyjnych wzięli udział przedstawiciele KD PZPR, Służby Zdrowia z Jeżyc i zakładów pracy, m. in. Przemysłu Odzieżowego, „Goplany” MPK, Zakładów Mięsnych. Przewodniczącą nowego oddziału wybrano dr. Ryglewiczową.

W najbliższym czasie Wojewódzki Oddział TSM ma zamiar powołać do życia dalsze placówki dzielnicowe.

Oddział Wojewódzki TSM do tej pory nie posiada właściwych warunków do prowadzenia swej pożytecznej działalności. Przede wszystkim chodzi o lokal, w którym mogłyby zbierać się zarząd, dla omówienia najpilniejszych spraw Towarzystwa. Kredyty na ten cel są. Brak tylko decyzji Prezydium Rady Narodowej m. Poznania w sprawie przyznania lokalu. (jm)

Wystawa prac
J. Berdyszaka

W hallu gmachu Prezydium Rady Narodowej m. Poznania (Zamek) przy ul. Czerwonej Armii została wczoraj otwarta wystawa grafiki Jana Berdyszaka.

Wystawa będzie czynna do 15 bm., codziennie w godz. od 9 do 15. (na)

wość”. W tym przypadku chodzi o jakość pierwszej klasy i o wykańczanie domów z przyległymi do nich terenami (sklepy, podwórza, zieleń itd.)

Poznańska Dyrekcja Budowy Osiedli Robotniczych, z własnej inicjatywy — jak już pisaliśmy — objęła tą akcją nie tylko budownictwo mieszkalne, ale także obiekty użytkowe. Poznańskie przedsiębiorstwa budowlane chętnie zaś przyjęły na siebie nowe zadania. Można tylko żałować, że samej akcji nie zapoczątkowała no znacznie wcześniej. Na pewno nie istniałby już problem usterek.

W dotychczasowej ocenie (od maja do września br.) jakości i kompleksowości w budownictwie Poznań, na blisko 60 DBOR-ów w kraju, zajął drugie miejsce po Opolu. Na sukces ten złożyło się oddanie do użytku 2 budynków mieszkalnych (blok 62 na osiedlu „Grunwald I” i budynek przy ul. Solnej) oraz 2 szkół podstawowych) pawilon przy ul. Drużkowskiej i szkoła przy ul. Sierakowskiej. W obiektach tych komisje nie znalazły żadnych wad.

Pierwotnie DBOR w Poznaniu planowała w tym roku objąć akcją „JK” tylko 2 budynki. Tymczasem przedsiębiorstwa budowlane zrealizowały „na piątkę” dodatkowe 2 obiekty.

Trzecim budynkiem „ponad planowym” będzie szkoła Tysiąclecia przy ul. Artyleryjskiej, której całkowite wykonanie nastąpi w tym miesiącu. Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 4 zobowiązało się do szkole-pomnik, której nadano imię Powstańców Wielkopolskich, oddać do użytku bez żadnych usterek i kompleksowo. Fakt ten jest tym bardziej godny podkreślenia, że budynek powstał za społeczne pieniądze. Wciągnięcie go zaś na listę „JK” nie było przypadkowe. Załoga PPB nr 4 podjęła się tego zadania z własnej inicjatywy właśnie z uwagi, że jest to w naszym mieście druga szkoła Tysiąclecia.

Na razie tylko czterech wykonawców — Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 2, 3 i 4, Poznańskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Terebnego oraz podwykonawca

35 dni
przed terminem

Znacznie przed końcem roku, bo 27 listopada, pracownicy Przedsiębiorstwa Projektowo-Konstruktoryjnego Przemysłu Meblarskiego przy ul. Łącina, zameldowali o wykonaniu rocznych zadań planowych. Do końca roku przedsiębiorstwo to wyprodukuje dodatkowo szereg nowych urządzeń, mechanizujących produkcję mebli.

Przedterminowe wykonanie zadań, a także uzyskanie dobrych wyników we wszystkich wskaźnikach, stało się możliwe dzięki podjętym zobowiązaniom. (c)

Wieczory
młodych poetów

Dzisiejszy program Kawiarni Młodzieżowej przy ul. Nowowiejskiej 6 wypełni o godz. 18 wieczór autorski uczestników V Festiwalu Młodej Poezji Polskiej.

W programie wystąpią młodzi poeci Szczecina, Gdańska i Koszalina. Po spotkaniu odbędzie się młodzieżowy wieczorek taneczny.

Klub Wolnej Myśli, ul. Woźna 12, zaprasza dzisiaj o godz. 17 na wieczór autorski w ramach V Festiwalu Młodej Poezji. Recytowane będą najciekawsze utwory młodych poetów. (na)

Pokaz dorobku
„Miastoprojektu“

Dziś o godz. 12 otwarta zostanie w Muzeum Narodowym wystawa obrazująca dorobek poszczególnych pracowników poznańskiego „Miastoprojektu”. Wystawa, po raz pierwszy urządzona w tak dużym zakresie, podzielona jest na dwa działy. Pierwszy z nich przedstawia około 150 zdjęć oraz 20 modeli zrealizowanych obiektów, których projekty opracowano w „Miastoprojektu”. M. in. zainteresowani mogą zobaczyć wybudowane budynki na osiedlu Dębce, przy ul. Świerczewskiego lub w Koninie oraz te, które powstaną tam w przyszłości.

W drugim dziale umieszczono dwa projekty szkół z prefabrykatów oraz rysunki jednego prototypu domu mieszkalnego również z elementów prefabrykowanych, (pełne uprzedysposzenie).

Poznaniaków zainteresują chyba szczególnie zdjęcia i modele dotyczące przyszłego centrum.

W czasie trwania wystawy (do 12 bm) wygłoszone zostaną dwie prelekcje na temat: mieszkanie i jego funkcja oraz analiza ekonomiczna projektowania budynków mieszkalnych. Prelekcje, połączone z dyskusją oraz wyświetlaniem filmów, wygłoszone będą — pierwsza 5 bm, a druga 11 bm, o godz. 18 w Klubie Racjonalizacji i Techniki przy ul. Szkolnej 1. (an)

czytelnicy piszą —
REDAKCJA ODPOWIADA

KONCERT ŻYCZEN

W. Tetzlaff. — W imieniu stałych czytelników „Głosu” i słuchaczy Polskiego Radia chciałbym zaproponować, by redakcja „koncertu życzeń” wprowadziła zwyczaj pismennego powiadamiania osób, dla których został nadany koncert życzeń (podania dnia i godziny koncertu), tak by zainteresowane osoby mogły go wysłuchać. Również proponuję, aby (za większą opłatą) można było zamawiać wybraną przez siebie melodię, która byłaby przeznaczona tylko dla jednego adresata.

Red. — Jak nas poinformowała Rozgłośnia Poznańska karty — zawiadomienia o nadaniu koncertu wysyła się adresatom tylko na wyraźną prośbę nadawców. Opłata za życzenia dla jednego adresata z wybraną melodią wynosi 230 zł. Ze względu na wysoką cenę tego typu życzenia są raczej rzadko zamawiane. Poza tym Polskie Radio nie zawsze posiada w tamtym czasie melodię, którą słuchacze chcieliby nadać.

PENSJA —
DLA ŻONY I DZIECI

A. A.: — Mam męża, który pije. W tej chwili znajduje się w zakładzie zamkniętym na leczenie. Proszę poinformować mnie czy rodzina tzn. dzieci i ja mamy prawo do 3-miesięcznej normalnej pensji męża.

Red.: Jeśli mąż Pani jest pracownikiem umysłowym, ma prawo do poborów takich, jakie otrzymywałby, gdyby był chory tzn. ma prawo przez 3 miesiące pobierać pełne wynagrodzenie, a później zasiłek chorobowy. Zarówno pobory jak i zasiłek wypłaca się żonie lub też komuś, kto opiekuje się dziećmi.

KTO PŁACI?

J. Nowak i St. Kaczmarek: — Jest nas czworo lokatorów. W mieszkaniu zepsuł się kran. Proszę o poinformowanie nas do kogo należy naprawa i uszczelnienie go — do administracji, czy też lokatorów.

Red.: O drobne naprawy urządzeń sanitarnych winien troszczyć się wyłącznie najemca. W Waszym wypadku 4 rodzin, administrator może ułatwić naprawę przysyłając hydraulika, który uszczelni lub założy kran, oczywiście na Wasz koszt. Sprawę tę określa zarządzenie Ministerstwa Gospodarki Komunalnej z dnia 4. V. 1959 r.

STUDIUM NAUCZYCIELSKIE
W OLIWIE

Barbara Woźniak:

— Jak byłam w Oliwie, dużo słyszałam o tamtejszym Studium Nauczycielskim Wychowania Fizycznego. W tym roku zdaję maturę i chciałabym się dowiedzieć jakie są wymagania, by dostać się na tę uczelnię.

„Wielkopolska
przed 10 wiekami“

— to tytuł wystawy, którą zorganizowało Ministerstwo Kultury i Sztuki — Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków, oraz Dyrekcja Muzeum Archeologicznego w Poznaniu. Wystawa obejmuje okres wczesnośredniowieczny od VII do XII wieku. 24 plansze i szereg gablot z eksponatami przedstawiają proces formowania się państwowości polskiej w świetle źródeł archeologicznych.

Wystawę można zwiedzać codziennie od dzisiaj do 15 grudnia w Klubie Zakładowym H. Cegielski. (lj)

Cyrk węgierski
w hali nr 16

W hali nr 16 MTP (ul. Śniadeckich) rozpoczyna dziś o godz. 19 swe miesięczne występy w Poznaniu reprezentacyjny cyrk węgierski „Hungaria”. Przybył on do naszego miasta po wielkich sukcesach odniesionych w ZSRR, Francji, Finlandii, Szwecji, Hiszpanii i wielu innych krajach europejskich.

Bilety wstępu na przedstawienia, które codziennie odbywać się będą o godz. 19, można nabyć przy kasach hali. (d)

INFORMUJEMY

Zarząd Koła Miejskiego Woj. Zw. Pszczelarzy przypomnia, że zebranie miesięczne odbędzie się 3 bm. o godz. 15 w sali przy ul. Towarowej 53.

Zakład Doskonalenia Rzemiosła ul. Kościuszki 57 wszystkim zainteresowanym kandydatom podaje do wiadomości, że otwarcie kursu obsługi dźwigów towarowych osobowych nastąpi 4 bm. o godz. 9.